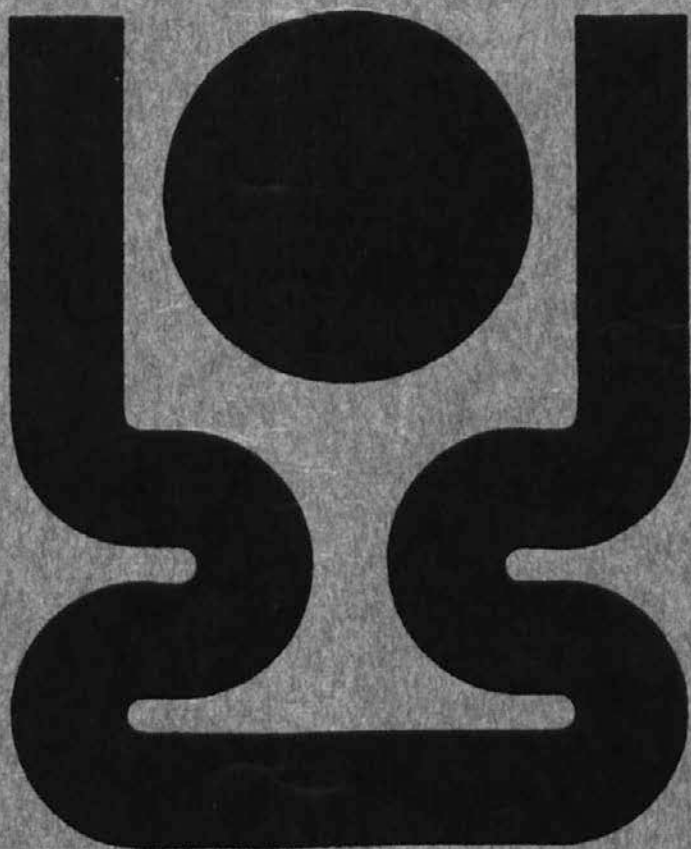

MISLI

LETO XXII.

SEPTEMBER, 1973

ŠTEVILKA 9

**"LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL"**

(Jan 15, 12)

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI

P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

- Zahvala kardinala Knoxa Slovincem — stran 241
Slomškova zadeva — Msgr. F. dr. Šegula, Rim — stran 242
V obroču (pesem) — I. Burnik — stran 243
Oče razmišlja ... — N. K. — stran 244
Po afriško smo praznovali — P. Hugo Delčnjak — stran 246
Pa še o tem nekaj — Jaka Naprošen — stran 248
"Čarovi mami" v spomin — P. Bazilij — stran 250
Je komu morda znano ... — stran 250
Želeli ste odgovor — Urednik — stran 251
P. Bazilij spet tipka — stran 252
Izpod Triglava — stran 254
Apostolska dela — razlaga p. Bernard — stran 256
Geološka katastrofa — slovenska krasota (II.) — Stanko Ozimič, B.Sc.
(Geology), B.M.R. Canberra, A.C.T. — stran 258
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 260
Zemlja v prave roke ... — stran 260
Naše nabirke — stran 263
Izpod sydneyjskih stolpov — P. Valerijan — stran 264
Z vseh vetrov — stran 266
Kotiček naših malib — stran 268
Križem avstralske Slovenije — stran 269

NAROČI IN BERI!

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI —
Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje.
Spisal dr. Filip Zakelj. Cena dva dolarja.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — Cena en dolar
in pol. Imamo le nekaj izvodov. Doma so že pošli.

KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in na-
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en
dolar.

V Argentini je Baragovo misijonišče izdalo novo knji-
go: življenjepisa velikega Slovenca — skopljanskega ško-
fa, božjega služabnika JANEZA GNIDOVCA. 227 strani,
s številnimi slikami. Spisal Alojzij Gerzinič. Cena
vezani knjigi \$2.50, broširani \$2.—.

Iz Kanade pa je dospel prvi del življenjepisa roma-
na o škofu Frideriku Baragu: LE ENO JE POTREB-
NO. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Iz ZDA smo prejeli novo pošiljko BELE KNJIGE,
ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do
maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem od-
dobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena
pet dolarjev.

oOo

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisa
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

ZAHVALA SLOVENCEM

KOT IZSELJENSKI DUHOVNIK mesta letošnjega mednarodnega evharističnega kongresa, ki se je februarja vršil v Melbournu, sem nedavno prejel pismo našega nadškofa in kardinala **Jamesa Knoxa**. Ker je namenjeno vsem slovenskim priseljencem, ga v prevodu priobčujem. Saj smo vsi, ki smo se udeležili kongresnih slovesnosti, s svojo prisotnostjo predstavljali tudi ostale slovenske vernike, ki so mogli kongresne dogodke spremljati le iz daljave. S slovenskim kongresnim sporedom v našem verskem središču v Kew, naj že bo z bogoslužjem in našo duhovno obnovo pod vodstvom škofa Leniča, ali pa s kulturno-versko predstavo "SLEHERNIK", smo tudi s tem aktivno sodelovali pri celotnem poteku kon-

gresnih slovesnosti. Prekrasni sveči, izdelani v domovini, sta bili dar, ki ga je v imenu našega naroda slovenski par v narodni noši prinesel h kongresnemu oltarju.

Naj ob tej priliki omenim, da nas kardinal in melbournski nadškof dobro pozna ter je naši izseljenski narodni skupini vselej očetovsko naklonjen. S Slovenci je prišel v stik že v Rimu, saj je osebni prijatelj našega rojaka Msgr. M. Jezernika in še nekaterih slovenskih rimskih profesorjev.

Nedavno je sveti oče kardinala Knoxa imenoval za predsednika stalnega odbora mednarodnih evharističnih kongresov. — Urednik.

ST. PATRICK'S CATHEDRAL, MELBOURNE, VICTORIA

10. avgusta 1973

Spoštovani in dragi p. Bazilij!

Pišem Vam, četudi z zakasnitvijo, da izrečem Vam in preko Vas vsem slovenskim izseljencem, zlasti v svoji nadškofiji, pristrčno zahvalo za sodelovanje in za obe sveči, ki ste ju Slovenci darovali kot Vaš narodni dar med priseljsko in med zaključno mašo ob priliki 40. mednarodnega evharističnega kongresa v Melbournu.

Naj ob tej priliki sporočim, da sem sveči namenil župnijama Elsternwick in Surrey Hills svoje nadškofije. Dobili sta sveči v zahvalo za delo njihovih župnikov za uspeh kongresa. Rt. Rev. Msgr. Walsh je bil izvršni direktor in vodja kongresnega odbora, Rt. Rev. Msgr. Toomey pa je vodil posle voditelja duhovne obnove kot priprave na kongres. Upam, da ste z mojo odločitvijo tudi Vi zadovoljni.

S ponovno in pristrčno zahvalo ter z najboljšimi željami —
iskreno Vaš v Kristusu,

+ *James Cardinal Knox*

nadškof melbournski

pregled nagleje kakor prvi, lahko pa se zgodi tudi, da bo potreboval še več časa za pregled te ogromne, večkrat na drobno pisane mase zdaj v slovenščini in zopet v nemščini. Odvisno je od tega, kakšna je njegova poklicna zaposlenost.

Ko od časa do časa podrezam na kongregaciji in povprašam, kako daleč je zadeva, dobim vedno na-

SLOMSKOVA ZADEVA

V julijski številki MISLI smo bralce seznanili s postopkom za Baragovo proglasitev blaženim, danes pa naj objavimo nekaj o poteku SLOMSKOVE ZADEVE. Članek je bil objavljen v "Slomskem listu" in ga je napisal MSGR. FRANČEK DR. ŠEGULA, ki je postulator postopka za beatifikacijo škofa Antona Martina SLOMSKA. Msgr. Šegula živi v Rimu in je glavni tajnik papeške univerze "Urbanianum". Naj tu omenimo še to, da je Slomškov vice-postulator za Avstralijo naš sydneyški pater Valerijan. — Urednik.

Vse škofijski postopek za Slomškovo beatifikacijo je že skoraj deset let — od novembra 1963 — na obredni kongregaciji (sedaj kongregaciji za svetnike) pri Svetem sedežu v Rimu. Pravim: ves postopek; s tem mislim vse Slomškove spise in poleg tega dva druga postopka, ki sta za beatifikacijo po kanoničnem pravu predpisana, namreč postopek o nečeščenju (de non cultu) in postopek o herojskih krepostih (de fama sanctitatis). Slednja dva postopka obsegata skupno 800 protokolnih strani, katere je škofijski ordinariat v Mariboru s posebnim dovoljenjem tedaj obredne kongregacije moral prevesti v latinski jezik in vse to prepisati z roko in s posebnim arhivskim črnolom.

Spise morata pregledati neodvisno drug od drugega dva cenzorja, ki ju je določila obredna kongregacija. Določila pa ju je izmed 15 slovenskih doktorjev bogoslovja, ki so tedaj bivali v Rimu ter obvladajo slovenski in nemški jezik; njihova imena je isti kongregaciji predložil postulator. Ti profesorji po večini poučujejo na raznih rimskih papeških univerzah, njihova imena pa so sledeča: p. dr. Vladimir Truhlar, p. dr. Maksimilijan Zitnik, p. dr. Anton Koren, p. dr. Ivan Žužek, p. dr. Pavel Leskovec, vsi iz Družbe Jezusove; p. dr. Bruno Korošak in p. dr. Ciril Recek iz frančiškanskega reda; p. dr. Anton Legiša, general klaretincev; dr. Janez Vodopivec in dr. Janez Belej.

Najprej je bilo določenih petnajst; po desetih letih, odkar je škofijski postopek za Slomškovo beatifikacijo na kongregaciji za svetnike v Rimu, jih je ostalo še deset; od teh je eden že v večnosti.

Kdo izmed teh je bil določen za cenzorja Slomškovih spisov, je tajnost rimske kongregacije: vsekakor dva izmed desetih pravkar omenjenih. Vemo le to, da je prvi cenzor svoje delo končal in izročil kongregaciji proti koncu leta 1970. Kongregacija za svetnike je vse spise takoj izročila v pregled še drugemu, prav tako tajnemu, izvedencu. More se zgoditi, da bo ta opravil

slednji odgovor: "Imejte potrpljenje! Gospodje delajo, to je edino, kar vam lahko zagotovimo".

Sedaj razumemo, zakaj morajo biti cenzorji večči tudi nemškega jezika in hvala Bogu, da jih imamo v Rimu, sicer bi morali spise prevesti še v latinščino ali italijanščino, kar bi seveda pomenilo dolgotrajno in težavno delo.

Kakor smo poprej omenili, je obredna kongregacija dovolila, da je škofijski ordinariat v Mariboru oskrbel prevod postopkov v latinski jezik: to je postopka, da božjega služabnika Slomška dosedaj nikjer niso javno častili kot blaženega ali svetnika, in postopka o herojskih krepostih ali o sluhu svetosti. Ista kongregacija pa si je pridržala pravico, da imenuje v Rimu cenzorja, ki bo ta prevod pregledal in primerjal s slovenskim originalom.

Tudi ta izvedenec je eden izmed desetih slovenskih strokovnjakov za bogoslovne vede v Rimu. V treh letih je prvi odobril 90 členov o herojskih krepostih škofa Slomška. Nato se je utrudil in ostalih 720 na drobno pisanih protokolnih strani prepustil drugemu cenzorju, ki ga je kongregacija imenovala spet izmed znanih desetih strokovnjakov; ta je delo uspešno končal.

Da kratko povzamemo: na kongregaciji za svetnike ali tako imenovanem ministrstvu za blažene in svetnike pri Svetem sedežu torej trenutno študirajo Slomškove spise in na zgodovinskem oddelku pripravljajo ostala dva omenjena postopka za apostolski proces. Kdaj se bo ta začel? Ko bosta oba cenzorja predala kongregaciji zadovoljivo sodbo o spisih in bo sveti oče na podlagi tega odredil začetek apostolskega postopka. Tedaj bo božji služabnik Slomšek dobil naslov venerabilis. Upajmo, da ni daleč ta dan.

V BLIŽNJI BODOČNOSTI

Točneje bi bilo reči v bližnji ali daljni bodočnosti: ne za eno ne za drugo ne vemo "ne ure ne dneva". Ko

bodo spisi pregledani — predpostavljamo, da se bo to zgodilo v petih letih — bo brez dvoma storjen velik in odločilen korak. Pozitivno sodbo cenzorjev o spisih bo ponesel svetemu očetu kardinal, ki v beatifikacijskih postopkih nosi naslov cardinalis penens, po naše kardinal-zavetnik. Kardinal-zavetnik igra veliko vlogo. Slomškov postopek v Rimu ga zaenkrat še nima, ker trenutno še ni potreben. Upajmo, da bomo do takrat Slovenci že sami imeli kardinala, kar bi bilo za uspeh postopka gotovo velikega pomena. To seveda v primeru, da bo še drugi cenzor ocenil spise pozitivno; vse, kar bo negativno, pa bo treba prej razjasniti. Razumljivo je, da se bo zadeva zavlekla, če bo takih mest v spisih veliko. Tukaj bo postulatorjeva odgovornost postajala vedno večja. Ko bo končno sveti oče — tako upamo, z gotovostjo še ne moremo reči — na Slomškove spise odgovoril "expedit", to je: "uspešno", tedaj bo božji služabnik Slomšek dobil novi naslov *venerabilis* ali *častljivi* božji služabnik in bo o tem kratko uradno poročilo v vatikanskem dnevniku L'Osservatore Romano. Ista pot čaka tudi postopek za beatifikacijo škofa Barage, ko bo škofijski postopek iz Marquette dospel končno v Rim. (Kot smo poročali, je že v Rimu. — Ur.)

Nevarnost je, da bomo z akti postopka za Slomškovo beatifikacijo končali, morali bomo pa čakati čudežev.

Kako dolgo, je odvisno od vere vseh naših ljudi. Vsi smo tukaj odgovorni.

ČUDEŽI

S tem smo se dotaknili zelo delikatnega vprašanja. Čudeži na priprošnje oltarnega kandidata imajo pri pospeševanju beatifikacijskega postopka brez dvoma odločilno vlogo, saj so najboljši nadnaravni dokaz o izdatni priprošnji istega pri Bogu. Dva čudeža kanonično pravo zahteva za beatifikacijo in druga dva za kanonizacijo. Ni pa s tem rečeno, da jih ne sme biti več, nasprotno: advokatu diabli bodo le pred čudeži padle roke.

"Ali imamo čudeže na Slomškovo priprošnje?" pričakujem vaše vprašanje, dragi Slomškovi častivci doma in po svetu. Reči moram, da imamo do sedaj sicer mnoga uslišanja, čudežev pa na žalost ni.

Kaj delajo naši bratje in sestre, razkropljeni po svetu? Predvsem pa naša domovina in posebno Slomškova škofija? Žal moram priznati, da do sedaj nimamo posebnih oprijemljivih dokazov iz omenjenih področij za zadovoljivo zaupanje v Slomškovo priprošnje niti za molitev vsaj pri prošnjah za vse potrebe pri božji daritvi. Treba bo več moliti ter imeti več zaupanja in globoke vere posebno pri bolnikih. Prosimo in se nam bo dalo, trkajmo in se nam bo odprlo!

Ponikva —
Slomškova
rojstna
in krstna
župnija

V OBROČU

Leden objema me obroč,
in pred očmi se mi je zvečerilo.
Drhtim (umirjeni zaspali so galebi...),
kako preženem naj to temno noč,
da kot otrok Ti zlezem v krilo.
Tam vsaj za čevelj bliže bom pri Tebi,
ki mi v viharju daješ rast in moč...

I. BURNIK

Oče razmišlja...

Do lanskega očetovskega dne se za svoje otroke nisem dosti brigal: materi sem prepuščal vse. Doma sem imel rad svoj mir in časopis ter postrežbo. To je bilo moje kraljestvo. Skratka: družina je imela očetovo plačo, očeta pa ne...

N. K.

LETOS SEM PA pripravljen na očetovski dan. Nočem, da bi me tako iznenadili z njim, kakor so me lani.

Da, lani! Slišal sem o očetovskem dnevu, ki ga praznuje moja nova deželca. A še na misel mi ni prišlo, da ga bodo otroci pripravili tudi meni. Seveda, na ženo nisem računal. Pa bi si bil lahko mislil. Saj sem tudi sam nekaj mesecev prej pomagal otrokom, da ni šel materinski dan kar tako mimo. Da mi bo zdaj žena vrnila, mi ni prišlo na pamet. Zato pa je bilo vse tako iznenada...

*

Ko sem se zbudil, je že stala Agna pri postelji. Prinesla je toplo vodo za britje, novo bri-sačo...

"Mami smo prinesli na posteljo zajtrk, tebi pa tole, da boš preje gotov. V kuhinji te že čakamo..." je povedala in mi pred obraz držala ogleдалo.

Sicer bi se v kopalnici bolj komodno obril, a kaj sem hotel. Res sem pohitel, saj sem bil radodoven, kaj me še čaka.

Čim sem vstopil v kuhinjo, so otroci zapeli. Zmeden, začuden in zaspan še poslušal nisem dosti. Bedasto sem se smejal in hotel vprašati, kaj vse to pomeni.

Pa je že stopila predme Marija in začela z deklamacijo:

"Očku za očetovski dan!

Očka moj dragi,

kaj hčerkica mala

bi danes ti dala?

Srček svoj blagi

in skromni ta cvet..."

Potlej sem stal s šopkom v roki in nisem vedel, kaj naj naredim. Poslušal sem, kako so govorili

in deklamirali o moji ljubezni, o skrbi zanje, in se mi za vse tisočkrat zahvaljevali.

Nerodno mi je postalo. Kakor da mi otroci izprašujejo vest, se mi je zdelo vse skupaj. Ali pa, da se norčujejo iz mene... Nak, preveč praznični in resni so bili njih obrazki. Pa vendar... Moja skrb za otroke! Seveda, za obleko in hrano sem dajal denar. Drugače se pa nisem veliko menil zanje. Vedno sem našel izgovor: saj je žena bolj doma in ima več časa zanje...

"Pri delu še misliš na nas..."

Tako nekako sem slišal kakor od daleč. Saj ni res! Včasih že mislim nanje, pa ne ravno z ljubeznijo. Kvečjemu z nejevoljo, ker bo treba spet novih čevljev in obleke...

"K sreči vodiš nas,
k časnim in — večnim..."

Ne, ne, tudi to ni res! Za časno srečo — no ja, to še nekako. Z ženo sem se res že menil, kaj naj bi se Tone izučil in kako bi bilo najbolj prav za Agno, ki ji je že skoraj do vrha. Za večno srečo pa... Le kaj sem zanje v tem pogledu že storil?! Da so bili krščeni, pri prvem obhajilu, pri birmi... Seveda so bili! A sam nisem prav ničesar storil za to, nič pomagal. Še sam ne vem, kako je bilo. Ženi sem prepuščal vse to delo za večno srečo in pa računam, da hodijo v šolo in se bodo tam vse naučili.

Ah, kar sram me je postalo! Spomnil sem se, kako me je Marija lani prosila, da bi šel tudi jaz k obhajilu na dan njenega prvega obhajila. Da je menda katehet tako nasvetoval. Kaj sem ji že rekel? Da sem bil za veliko noč, več pa ni treba. Kako vidim to dekletce zdaj pred seboj v spominih! S solzami v očeh se je obrnila, ker sem ji odklonil to željo njenega velikega dne...

Res, vsak večer molijo otroci skupno: "... Vse dobro staršem vračaj, v nebesih jim poplačaj..." Kdaj sem pa jaz zadnjič molil za svoje otroke? Saj nekaj še molim, presneto! A za otroke?...

Požrl sem debelo slino, tako me je stisnilo v grlu. Še dobro, da se je zdaj oglašil Tonček in sem mogel obrniti svoje misli nanj. Miren in tih fant, kdo bi si mislil, da zna nastopiti z deklamacijo! In da je to pesmico sam sestavil, mi je zašepetala Marija, ki nikoli ne more biti tiho.

Kaj je že dejal med drugim?

**"Ti meni boš vodnik in pot,
tvoj zgled naj vodi me povsod..."**

Za božjo voljo, samo tega ne! To se pravi, vsaj vedno in povsod ne! Kaj naj mu bom res v vsem in povsod? Pa ravno prejšnjo soboto sem se malo preveč napil. Kako so me gledali, ko sem prikolovratil domov. Še sreča, da je žena imela toliko pameti, da jih je brž spravila v posteljo.

Zdaj, da, zdaj vem, kje je pobral nekaj slabih besed, ki jih že kar s pridom uporablja. In ko kaj dela v garaži, se že kar pridruša. Kje je to slišal, če ne pri "svojem zgledu"... "Tvoj zgled naj vodi me povsod..." Zato se umika, ko ob raznih praznikih in obletnicah molimo rožni venec. A kaj pravim: molimo! Ko jih žena spravi skupaj, da molijo, bi moral reči. In moj nedeljski zgled! Nak, da bi še on začel hoditi k maši le zato, da sreča prijatelje in z njimi kadi pred cerkvijo še dolgo po začetku...

Nova debela slina v stisnjenem grlu.

**"Danes žvrgolijo ptički
— tvoji ljubi otročički,
ki te srčno radi imamo,
da te za ves svet ne damo..."**

Da mi je morala ravno Rezika, naša najmlajša, to povedati! "... Da te za ves svet ne damo..." O, Rezika, ko bi ti vedela!

Najraje bi se obrnil in ušel iz kuhinje. Sram me je bilo in hudo mi je postalo. Proti oknu sem se zagledal, kjer je stala žena. Kot bi mogla ona se zagledati iz zadrege. Ona pa je stala tam in gledala v stran. Najbrž se je tudi spominjala, kako sem bil takrat slabe volje in prav nič očetovski. Takrat se mi je zdelo bolj važno motorno kolo, ki sem si ga zahotel kupiti. In pohištvo sem ji očital, ki še ni bilo izplačano. Zato sem bil mnenja, da bi bilo najbolj prav, če bi... Hvala Bogu, da je bila takrat žena bolj pametna in materska! Par mesecev kasneje je bila deklica roje-

na in krščena na ime Terezije. Danes sem vesel, da se je tako izteklo.

Tako so mi čestitali, eden za drugim, me objemali in obljubljali, kako bodo odslej pridni. Ne vem, kaj sem jim odgovoril. Preveč sem bil presečen nad praznovanjem in preveč neprijetno mi je vse skupaj izpraševalo vest.

Ne bom pravil, kako so svoje obljube držali. So pač otroci. Jaz sem pa mož. In hočem biti mož-beseda, mož, ki svojo besedo drži!

*

Zato sem tudi držal sklep, ki sem ga na lanski očetovski dan napravil. Da bom svojim otrokom res oče, kakršnega si želijo in za kakršnega me imajo. Kako so že deklamirali? "Pri delu še misliš na nas... K sreči vodiš nas, k časni in — večni... Tvoj zgled naj vodi me povsod... Ki te srčno radi imamo, da te za ves svet ne damo..."

Otroci, tudi jaz vas imam rad. Danes bi niti

**Veseli
obrazi...
Koliko
sončka
prinesejo
v vsako
družino!**

enega izmed vas ne dal, pa naj mi ponudijo ves svet in njegovo bogastvo.

In moj zgleđ naj vas vodi. Vem, da sem nagel v jezí, vem, da me mika kozarček... Pa sem se že velikokrat premagal v zadnjem letu. Premagal zato, ker sem mislil na vas. In da sem tudi molil z vami, ste sami videli.

"K sreči vodiš nas, k časni in — večni..."
Tonček in Agna odraščata. Za njima hitro rasteta

Marija in Rezika. V kakšno smer? Doslej sem se res premalo brigal za to, pa se bom odslej bolj. Z zgleđom in besedo. In če bom včasih kaj prepo-vedal, če bom posvaril po očetovsko, le verjemite: samo zato, ker vas hočem voditi tudi k sreči. K pravi, lepi, čisti sreči! K časni in večni!

Da, otroci, rad vas imam in zato se že veselim jutrišnje nedelje. Tokrat me ne boste več ujeli tako nepripravljenega kot lani na prvem praznovanju očetovskega dne...

PO AFRÍŠKO SMO PRAZNOVALI

KATERI SEJEJO v solzah, zanjejo med veselím petjem! Ta stara modrost se je tako lepo uresničila v našem misijonu. Petnajstletna setev misijonarjev v škofiji Dapango (severni Togo) je dočakala prvo žetev: mašniško posvečenje "otroka dežele". Slovesnost se je vršila letos 5. julija v stolnici Ugandskih mučencev v Dapango.

Ta dan se ni veselila samo škofija Dapango, ampak — mirno lahko to zatrdim — ves Togo. In ne samo kristjani, ampak tudi množica animistov. Mesto razsežnih savan je ta dan sprejelo nič manj kot 85 duhovnikov, ki so prihтели iz vseh štirih škofij Toga ter tudi iz sosednjih držav Dahomeja, Ghane, Zgornje Volte in Slonokoščene obale. Vsi so želeli položiti roke na prvega novoposvečenega domačina — Jacques-a Assimala Agberou, ter priklicati nanj moč Svetega Duha. V asistenci Msgr. Hanriona, škofa Dapanga, sta bila tudi nadškof iz Lomeja ter škof iz Sokodeja, četrti škof Toga pa zaradi bolezni ni mogel biti navzoč. Za vernike je bila prostorna stolnica vse premajhna. Na slovesnost so prišli tudi predstavniki oblasti: več predsednikov okrožij, župan glavnega mesta Lomeja, vrhovni sodnik, kakor tudi delegacije raznih verskih in laičnih združenj. Vse to je bila vidna govornica, da se je res ves Togo zgrnil okoli svojega brata po barvi in krvi, izbranega od Kristusa za posebno službo prav njim v Togu.

Začetek slovesnosti so naznanili gromi možnarjev, množica tam-tamov ter presunljivi kriki žena kot izraz veselja. Taka je tu navada. V Sloveniji bi rekli, da so ženske kričale "kot ob sodnem dnevu". Novomašni kandidat je ob spremstvu "botrov" — predstavnikov vseh plemen škofije in kričeče množice naredil dolgo pot po mestu od "Zadružnega doma" do stolnice. Za častno spremstvo mu je bilo dodeljeno tudi šest policajev, izmed katerih je eden držal nad novomašnikom velik rdeč parazol. Sonca sicer ni bilo in dežja tudi ne, a brez rdečega parazola pri nas v Afriki ne bi šlo: je zunanji znak pomembnosti osebe pod njim. To pisano družbo je pred stolnico sprejel škof Hanrion s prisotnimi škofi in duhovniki ter seveda misijonskimi

sestrami, katerih števila res ne bi vedel. Tu je škof podelil novomašnemu kandidatu albo, kajti doslej je bil oblečen v tradicionalni "bubu" — prav tradicionalno za našo deželo bi bilo brez vsake obleke, a ta tradicija je močno v zamiranju. Po tem kratkem obređu se je vsa množica zllila v stolnico ob pesmi, krikih, tam-tamih, balafonih, neštetiš zvokih ropotuljic ter gromih možnarjev. Huda preizkušnja potrpežljivosti za naša razvijena evropska ušesa, za to naše afriško ljudstvo pa najlepša muzika in znak največjega veselja.

Samo mašniško posvečenje vam je verjetno znano, saj ste morda že imeli priliko slišati obrede celo v domačem jeziku. To, kar vam gotovo ni domače, je sodelovanje prisotnega ljudstva ob poteku posvečenja. Škof se po predpisih obrednika pred posvečenjem obrne do vernikov z vprašanjem, če je kandidat res vreden posvetitve. Ko je pri nas vprašal ljudstvo za mnenje o kandidatu, se je med njimi našla kaka deseterica vernikov: stopili so pred škofa ter mu kandidata glasno priporočili, še več: izročili so škofu kandidata, naj ga posveti. Bil je res živ kontakt in ne le zadoščenje golim predpisom in formalnost brez reakcije zbranih vernikov. Prav ganljivo je bilo poslušati staro

Pri novi maši v Kandéju

nepismeno ženo, po naše bi rekli preprosto kmetico, ki je stopila pred škofa in v svojem jeziku lamba povedala: "Gospod škof, Jaques-a poznam že od otroških let. Hodil je v misijonsko šolo v Kandéju. Bil je vedno dobrega srca. Vedno je skušal narediti to, kar je bilo najboljšo. Zato ga priporočam in vam ga izročim v posvečenje, da bo nad nas vse klical božji blagoslov..."

Prav tako se je zgodilo, ko škof v obredu stavlja vprašanja kandidatu, da izrazi svojo prostovoljno odločitev sprejeti težo križa duhovniškega življenja. Vsak odgovor kandidata je prisotna množica v vsej tihoti poslušala, potem pa odobrila s krikom veselja, udarci vseh mogočih instrumentov ter gromi možnarjev. Imel sem občutek, da so možnarje postavili pod škofov tron. V resnici niso bili daleč od njega, le stena cerkve je bila vmes.

Pred zaključnim blagoslovom so se zvrstili številni govorniki. Predvsem so izrazili svoje veselje nad novomašnikovim odgovorom Kristusovemu povabilu, ga vzpodbujali k vztrajnosti na začetni poti, občestvo pa povabili, naj da škofiji še mnogo takih, ki bodo sledili Jacquesu v izbranem poklicu.

Ko je prišel novomašnik v spremstvu svojega škofa komaj dobro do izhodnih vrat, ga je množica zajela in dobesečno iztrgala škofu. Ti si opravil svoje, odsej naprej je novomašnik naš!... Tako nekako je izgledalo vse skupaj in morali smo se smejati. Izrazi veselja so se vsak trenutek menjavali, da smo še misijonarji kar strmeli. Včasih sem dobil občutek, da sem prvič med ljudmi črne kože in afriškega ritma...

Na dan posvečenja nihče ni stradal pijače. Izraelcem je bilo rečeno, da v obljubljeni deželi tečeta mleko in med — v Dapangu je letošnjega 5. julija v obilici teklo domače pivo čukutu in čapa. Na kosilu je bilo več kot dvesto gostov. Zvečer pa je igralska družina iz Loméja pripravila gledališko predstavo novomašniku v čast.

Ni manj slovesnosti afriškega stila ni bilo tri dni kasneje — 8. julija, ko je novomašnika sprejel njegov rojstni kraj, naša misijonska postaja Kandé. Kaj takega tu pač še nismo doživeli in vse naselje je dalo duška neizmernemu veselju nad novomašnikom svojega rodu.

Zdaj pa je že čas, da vam predstavim tudi novomašnika, kateremu je bilo tolikokrat in na tako različne načine izrečeno: "Bod' pozdravljen!"

Doma je iz Kandéja in je najstarejši izmed sedmih otrok: trije fantje in štiri dekleta. Njegovi starši so animisti. Oče je imel več žena in je že mrtev. Novomašnikova mati se je šele pred letom dni vpisala v katehumenat.

Osnovno šolo je Jacques obiskoval v Kandéju, nato je vstopil v malo semenišče v Lomé, kjer je študiral od 1958 do 1967. Bogoslovne študije je nadaljeval v Dahomeju, kjer imajo v mestu Ouidah zapadnoafriške države svoje skupno bogoslovje.

Novomašnik je star okoli trideset let, točnejšega pa

Brez plesa ne gre pri afriški novi maši...

tudi njegova mati ne zna povedati. O njegovi starosti ni potrebnih zapiskov: ko se je rodil, še niso bili v navadi.

V oktobru bo nastopil svoje prvo službeno mesto. A to ne bo med brati Lamba, ampak na župniji Bombouaka, v deželi Moba. Pač po pravilu: Nihče ni preok v svojem rojstnem kraju!...

Ko bi vsi ti, ki so z novomašnikom stopili v malo semenišče, vztrajali do konca, bi skoraj v vseh večjih naseljih imeli letos nove maše. Izbran pa je bil le Kandé, ki velja v očeh starih misijonarjev za trd oreh škofije. Bog že ve, zakaj mora tako biti. Ena sama nova maša potrjuje Učenikovo besedo: Mnogo je poklicanih, a malo izbranih!... Zato pa temu našemu črnemu Benjaminčku in edinčku (zaenkrat seveda) iz srca želimo, da bi v svoji pastirski službi bogato nadomestil tudi tiste, ki so omagali na poti do cilja.

P. HUGO DELČNJAK, O.F.M.

UREDNIŠTVOM IN UPRAVAM LISTOV, ki prihajajo na "MISLI" naročeni ali v zameno! Nekateri ste naslov našega mesečnika že sami spremenili, večina listov pa je prihajala še vedno na naslov p. Bernarda in je bilo kar prav tako. Zdaj pa tudi naslov p. Bernarda več ne velja, zato bi vljudno prosil, ako bi odsej vse tiskovine pošiljali na: "MISLI", P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101, Australia. — Hvala za uslugo!

Urednik

O RAZNIH KRAJIH Slovenije so že pisale MISLI, o Ljubljanskem barju pa menda doslej še ni bilo ničesar na teh straneh. Seveda, gorenjska lepota je gotovo bolj mikavna in še marsikateri koticček domovine. Je pa brez dvoma tudi naše Barje zanimivost zase — saj si komaj moremo predstavljati, kako je to obširno močvirje ob Ljubljani izgledalo v preteklih stoletjih.

V šoli smo se svoj čas učili, da je Ljubljansko barje ledenodobna ugreznina. Slišali smo o mostiščarjih, ki so živeli v času na prehodu kamene dobe v bronasto. Takrat je bila še vsa ljubljanska kotlina eno samó veliko jezero. Iz njenih močvirnatih bregov so gledale le vzpetine, današnji grički in hribi okrog Ljubljane. Stavbe na kolen — mostišča, po katerih so takratni prebivalci dobili svoje ime — so bile za našo otroško domišljijo kaj privlačne. V ljubljanskem muzeju smo si z zanimanjem ogledovali model take mostiščarske vasi, ki so ga napravili po raznih izkopaninah na Barju. Tudi na Barju najden čoln iz tistih davnih časov — izdolbeno in izžgano deblo mogočnega drevesa — nas je v muzeju posebno zanimal. Pokojni duhovnik-pisatelj Janez Jalen pa nam je s svojo odlično trilogijo BORBI takratno življenje mostiščarjev še bolj približal. Iz BOBROV sem vzel tudi gornjo ilustracijo (povest je ilustriral Milan Bizovičar) o takratnem življenju na Ljubljanskem barju, ki nam pokaže, kako nekako so te "vasi na kolen" — mostišča ali kolišča — izgledale.

Tisočletja so minila in jezero je izginilo. Ljubljana

in njeni pritoki so zarezali svoje struge med naplavinami, zrastle je v rimskem času mesto Emona, kasneje pa naša Ljubljana. A plitvo dno in majhen padec lene reke nizke planjave ni mogel posušiti: ostalo je obširno močvirje in se bohotno razprostiralo od mesta pa tja do Krima in Vrhnike. Pravi raj za vodne ptice in živali ter seveda lovce, za naselitev ali obdelavo v poljedelske namene pa v glavnem neprikladno in celo nedostopno. Vasi so se v teku stoletij razvile ob gričkih zapadnega dela, ki so se tu pa tam dvigali iznad močvirnate ravnine. Do njih so bile že v davnih časih izpeljane ceste od obrobja. Do Sinje gorice, Blatne brezovice, Bevk, Plešivice, Notranjih in Vnanjih gorice se je prišlo le po nekoliko višje ležečih progah bolj suhe zemlje, a še ta je prišla domala ob vsakem večjem deževju pod vodo. Vzhodni del Barja pa je bil še vedno domala neprehodna močvirna ravan, z neznatnimi vzpetinami in hribčki le ob svojem robu, razen pri Babni gorici blizu Škofljice brez slehernih naselij. Izanci so mogli priti v Ljubljano le v velikem loku po slabi cesti čez Kremenco, Pijavo gorico in Škofljico, ali pa seveda s čolnom po Iščici, oziroma Loščici ter Ljubljani.

Končno je prišel v Ljubljano Dunajčan, jezuitski pater in hidrotehnik **Gabrijel Gruber (1740 — 1805)**. Leta 1769 je nastopil službo profesorja risanja, geometrije, mehanike in hidravlike na ljubljanskem liceju. Še isto leto je ponudil deželnim stanovom svoje predloge za prekop, kanal za Gradom, ki naj bi osušil Barje. Po njegovih trditvah in načrtih naj bi voda iz vsega Barja kaj hitro odtekla in posušeno močvirje bi bilo uporabno za polja in pašnike. Res so leta 1772 začeli z deli prekopa, ki še danes nosi ime po svojem idejnemu očetu: Gruberjev prekop.

Ko danes slišimo o tem v zgodovini, si predstavljamo, da se je izsuševanje Barja res vršilo po urejenem načrtu ter brez posebnih problemov napredovalo od uspeha do uspeha. A temu ni bilo tako. Ideja sama sicer ni bila slaba, a zasnova načrta je imela svoje pomanjkljivosti, ki jih Ljubljanačani niso pričakovali. Za dela prekopa so rabili mnogo več časa, kot je bilo po načrtih predvideno in tudi stroški so visoko prekoračili prvotno vsoto. Pri vsem tem so celo sodobni strokovnjaki pričakovali, da bo delo izsuševanja Barja zaključeno, čim bo začela teči voda po novem kanalu. Sklepali so, da se bo s prekopom strmec od Vrhnike do Ljubljane dovolj povečal, da bo voda iz močvirja hitro odtekla. A že prvi učinki so se v resnici pokazali tako neznatni, da so razočarali tudi oblasti, ki so v projekt vložile težke denarje. Pri vsem tem je mnogo razočaranj doživel Gruber sam: odsta-

vili so ga od vodstva del, nakar je zagrenjen odšel v Rusijo in postal rektor jezuitskega kolegija v Petrogradu, kjer je tudi umrl.

Voda je po Gruberjevem kanalu sicer že tekla, a napolkončana dela so prekinili. Kot beremo v zgodovinskih zapiskih, so zaradi prekopa in slabih uspehov kranjski deželni stanoviti takrat imeli burne seje. Padali so celo predlogi, naj bi prekop zopet zasuli in za vedno pozabili na celo zadevo...

Končno je čas pokazal, da je Gruberjev prekop le delno osušil vsaj svet v neposredni bližini Ljubljance in njenih pritokov. Vsaj ta del Barja je v teku nekaj let postal prikladen za travnike in pašnike. Od tekočih voda oddaljeni teren — še kaj velika površina Barja s površino 16.000 ha — pa je ostal močvirin in nespособen za kultivacijo zemlje.

V takem stanju je ostalo Ljubljansko barje skoro pol stoletja. Šele v dvajsetih letih preteklega stoletja so se oblasti v Ljubljani zopet zganile. Izdelan je bil nov načrt, ki naj bi uspešno nadaljeval prekinjena osuševalna dela ter jih srečno zaključil.

Ta načrt je vseboval poglobitev Ljubljance v mestu ter Gruberjevega kanala. Predvideval je odstranitev vseh jezov ob mlinih na Ljubljanci tik pod mestom, ki so občutno zavirali odtok vode. Regulirali naj bi tudi potoke po Barju samem, saj so tekli čez močvirno ravnino v zaviranih tokih in na mnogih mestih celo zastali v močvirju, predno so dosegli strugo Ljubljance. Dalje naj bi ves močvirnat svet načrtno premrežili z jarki in kanali, da bi s tem pomagali vodi do hitrejšega odtoka.

Z deli so začeli leta 1825 in jih uspešno končali v štirih letih. Res se je pokazalo, da je šele mreža kanalov po vsem Barju pomenila končno osušitev močvirja in je dopolnila to, kar sam Gruberjev prekop ni zmozel storiti.

Istočasno z jarki in kanali so začeli graditi tudi pota, ki naj bi omogočila lažji dostop do osušenih zemljišč. Delo ni bilo lahko in danes se samo čudimo, da so ga brez modernih strojev, zgolj s človeški-

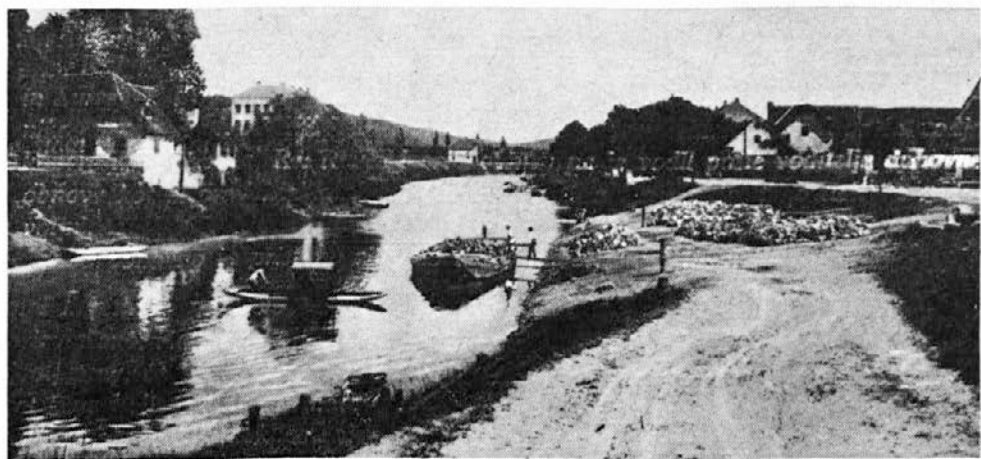
**Jezuitski
pater
Gabrijel
Gruber**

mi rokami, zmogli v tako kratkem času. Zlasti še, če odbijemo letom zimske mesece, ko je delo moralo počivati.

Kako je nastal načrt za znano **Ižansko cesto**, ki se vleče od Ljubljane preko Barja do Iga, in kako so jo gradili, bom pa povedal prihodnjič.

Za konec naj omenim samo še to, kar beremo v knjižici "Slovenija — turistični vodnik": Leta 1962 je Geološki zavod z vrtanjem južno od Črne vasi dognal, da segajo usedline (črnica, šota, glina, pesek) 117 metrov globoko in je šele tam skalno dno. Kljub Gruberjevemu prekoku in številnim odvodnim jarkom stoji talna voda prav blizu površja in ob dolgotrajnem deževju še večkrat sega na površje. Ob prvobitnega rastlinstva se tu in tam še vidijo barske vrste, med njimi značilni rosika in puhasta breza, severno od Matene pa je še ostanek barskega gozda.

Takole je izgledala še neregulirana Ljubljanka pri Krakovskem nasipu. V "pristanišče" so vozili s čolni opeko iz Vrhnike in kamenje iz Podpečí.

“Čarovi mami” v spomin

P. BAZILJI

Ko sem v letu 1956 iz ZDA došel v Avstralijo, da v Melbournu začnem svoje delo kot izseljenski duhovnik, mi je izmed vseh novih obrazov ostal najbolj v spominu nasmejan obraz pokojne gospe Veronike ČAR. Pa saj jo s tem imenom skoraj nihče ni imenoval: za nas vse je bila kar po domače “čarova mama” ali pa “Hartmanova mama”, čim si se z njo in njeno družino malo pobliže spoznal. Takrat pri sprejemu v prahranski dvorani me je našla nekje pri kuhinjskih vratih, me prav po materinsko skoraj objela in s širokim smehljajem dejala: “Zdaj pa nismo več sirote — samo da ste prišli za nami! Kdaj in kje bo prva slovenska maša?...” Kdaj bo prva maša in kje, ji tisti večer še nisem vedel reči, saj še niti primerne cerkve nisem našel, a njeno veselje in prisrčni pozdrav mi bosta ostala za vedno v spominu. Njena materinska toplina je odpihala skrbi, ki so mi ob začetku novega poglavlja mojega dela ležale na duši.

In taka je “čarova mama” ostala vsa leta, kar smo se poznali. Takrat so bili ravno položeni temelji našemu društvu. Lastnih prostorov še nismo imeli, na seje smo se zbirali zdaj tu zdaj tam. Nekako središče pa je bil prijazen dom v Pascoe Vale, kjer je bila okrog “čarove mame” zbrana njena družina. Pod hišo se je začel kopičiti društven inventar od lonca za kuhanje klobas do kulis in zaves. V hiši pa se je razvila delavnost, na katero ima verjetno vsakdo izmed takratnih pionirjev najlepše spomine. Tam smo “sejali”, tiskali glasilo “Vestnik”, imeli vaje na vrtu za prvi odrski nastop pred avstralsko javnostjo. Ko sem iz ZDA dobil prve slovenske narodne noše, sem na glavi “čarove mame” poskušal zavezati gorenjsko pečo: petelinček se mi je posrečil šele po mnogih poskusih in smeha je bilo na pretek, pa tudi mamine potrpežljivosti.

Mama je navadno hodila med nami in nosila kavo ter razne priboljške, da je šlo delo za skupnost lažje izpod rok. Ko smo kupili skromno hišo v Carltonu in jo s slovesnostjo odprli kot Slovenski dom, je tudi čarova mama z zanosom nastopila pri vходу in povedala, kaj od doma pričakujejo žene in matere. Solze je imela v očeh in roke so se ji tresle od ganotja, tako je čutila uspeh, ki za mnoge rojake ni nič pomenil, njej in peščici, ki so se za to nesebično trudili, pa veliko. Mnogi lahko šele danes uvidevajo, da vse tisto delo le ni bilo zaman.

Ko zdaj gledam na pretekla leta dela za slovensko skupnost v Melbournu, lahko rečem eno: ni bilo akcije, ni bilo odločitve, da bi nas čarova mama ne bodrila in navduševala, če smo se ustrašili zaprek. Nikoli ni bila članica odbora, nikoli se ni silila v ospredje, a s svojim tihim delom in toplo besedo je velikokrat storila za uspeh več kot marsikateri odbornik. Za vse se je zanimala, za vse je imela razumevanje in toplo besedo, s katero je znala poravnati tudi marsikako nesoglasje, ki je nastalo ob kaki burni debati. V tej njeni materinski skromnosti je bila sila, ki se je marsikdo ni zavedal, pa ji je nehoti podlegel in mu je pomagala pri vztrajanju v delu za skupnost.

K slovenski maši je rada hodila, če je le imela priložnost. Kar redno je pristopala tudi k obhajilu. Ko je zbolela, se ji je ob obisku duhovnika na lica prikradel isti materinski smehljaj kot takrat ob najinem prvem srečanju. “Ali ni lepo, da lahko tako daleč od doma opravimo vse tako po domače in v našem jeziku”, so bile njene besede po prejemu svete popotnice in zakramenta maziljenja. Znala je ceniti to, kar mnogi žal ne znajo. Z vero v vstajenje in večno življenje se je poslovila s tega sveta in to je tudi za nas, ki žalujemo, neizmerna tolažba.

Polna cerkev že pri molitvah zvečer in zlasti pri maši zadušnici, množica na pokopališču in številno cvetje — vse je pričalo, kako priljubljena je bila med nami čarova mama. Besede govornika na grobu so povedale dovolj. Ko so na njeno krsto padli s trakom slovenske zastave povezani trije slovenski nageljčki, katere je na svojem vrtu sama vzgojila, in pest prsti iz domačega kraja, smo navzoči v srcih tiho obljubljali, da bomo za našo skupnost nadaljevali to, kar je pokojnica tako vneto podpirala v svojem življenju.

Draga čarova mama, naj Ti bo lahka avstralska zemlja! Za vse, kar si nam dala v izseljenskem življenju, zlasti za svoj krščanski in slovenski zgled, pa iskren Bog plačaj!

JE KOMU MORDA ZNANO...

...kje se nahaja **Mirko Kazimir LANGERHOLC** (r. 1917). Po nekih poročilih naj bi imel frizerski salon v Sydneyu. Iščejo ga že dolga leta njegovi sorodniki. Kakršno koli novico o njem javite uredništvu!

...kje bi bil **Dominik BRADAŠKA**, ki se že pet let ni oglašil. Če sam bere te vrstice, pa naj piše na naslov: Miro Celestina, 727 E. 157 Street, Cleveland, Ohio, 44110, U.S.A.

ZELELI STE ODGOVOR

PONOVNO PISMO osebe, ki je dobila v julijski številki odgovor o "bogatih in njihovem zveličanju" ter "bogati Cerkvi oz. papežu", me je prepričal, da prvo pismo res ni bilo iskreno iskanje resnice. Taki osebi noben dokaz nič ne pomeni, ker gre slepo po enosmerni poti. Nanjo so jo spravili fanatični razlagavci svetega pisma, ki so žal daleč od resnice. Nič novega v skoraj dvatisočletni zgodovini Kristusove Cerkve. Kristus sam je apostolom napovedal, da "bodo vstali krivi Kristusovi in krivi preroki". Škoda samo za vsakega, ki jim nasede; a slepote nikomur ni moč odvzeti, če sami nočejo hoditi odprtih oči skozi življenje, odkrito pretehtati dokazov in resnice najti.

Naj zato samo na kratko odgovorim na stavljena vprašanja, čeprav tudi drugo Lojzevo pismo ni iskanje resnice. Bodo pa odgovori morda koristili drugim bralcem naših MISLI:

1. Ali sveto pismo uči, da bi mogel biti človek "sveti oče"? — Sveto pismo še marsikaj ne uči, niti omenja, saj ni edini vir božjega razodetja. Vemo, da Kristus sam ni ničesar napisal; učil je z živo besedo in isto je naročil delati apostolom. Je pa v svetem pismu dovolj jasno povedano, da je Kristus ustanovil Cerkev in ji postavil Petra na vodilno mesto. Tej svoji ustanovi je obljubil svojo prisotnost in pomoč "do konca sveta", četudi je vedel, da bo Peter umrl že v nekaj letih mučeniške smrti in bo torej potreboval naslednika. Zgodovinski viri naštevajo vse njegove naslednike od prvega stoletja do danes. Če jih kličemo zaradi njih visoke in odgovorne službe "sveti oče" ali "papež" ali "glavar" ali "vidni božji namestnik" ali "služabnik služabnikov božjih" ni važno. Tu so, eden za drugim, kakor je tu Cerkev in mi njeni člani. Za njimi stoji po svoji obljubi Kristus sam, ki skrbi, da Cerkev ohranja Njegov nauk neokrnjen skozi stoletja in ga bo ohranila do konca sveta.

2. Ali sveto pismo uči, da moramo praznovati Kristusov rojstni dan? — Tudi to ne uči, da praznuj svojega in vendar se večina ljudi rada spomni nase, ko obhaja obletnico rojstva. Enako se radi spomnimo svojih dragih oseb, kot se narodi leto za letom spominjajo obletnic rojstva svojih velikih mož. Če so kristjani začeli vsako leto obhajati gotov dan kot praznik Kristusovega rojstva, da so se tako posebej spomnili božje ljubezni, ki se je učlovečila v naše odrešenje — kaj je v tem narobe?

3. Kakšen pomen ima krst malega otroka? Ali se otrok zaveda, da je krščen? Ali je to njegova želja? — Kdor pozna pomen krsta — in če ga kdo pozna, ga pozna Kristusova Cerkev od prvih stoletij dalje — se tudi nad krsti otrok krščanskih staršev ne bo zgleđoval. Niti po svetem pismu Kristus otrok ni izključil, ko je apostolom naročil "učiti in krščeati vse na-

rode". Kaj so člani kakega naroda res samo odrasli? Kaj je Kristusova Cerkev res samo Cerkev odraslih? Saj poroča že sveto pismo, da so apostoli krstili tudi cele družine; menda ne boste trdili, da mali otroci ne spadajo v družino, ko so vendar njen bistveni del. Še bolj izrecno poročajo o tem učenci apostolov. Že v spisih sv. Ireneja beremo o krstu: "Vsi so prerojeni v Kristusu za Boga: dojenčki, majhni otroci, doraščajoča mladina, mladeniči in odrasli..." Kako si to razlagate, da po tolikih stoletjih prakso prvih kristjanov enostavno oklicujete za nepravilno? Pač pa je Cerkev vedno predpostavljala skrb staršev, da bo imel otrok v svoji družini kasneje tudi vso potrebno versko vzgojo. To je pogoj krsta tudi danes, katerega se pa žal mnogi mlačni kristjani ne zavedajo dovolj.

4. Kakšna vera je to, da človek napravi kip iz kamna ali lesa ter se potem moli in priklanja temu mrtvemu bogu? — Poganska. Vera katoliške Cerkve gotovo ne. Zelo slabo ste poučeni o nauku katoliške Cerkve, ki je vedno učila in še uči, da mora in more kristjan moliti samo živega Boga. Marijo na primer samo spoštujemo in častimo, ker jo je Bog izbral za mater svojemu Sinu, molimo je ne. Enako spoštujemo in častimo svetnike zaradi njih svetega in bogovdanega življenja ter lepega zgleda nam, molimo jih prav tako ne. Ker smo čutna bitja, pa nam pogled na sveto podobo ali kip lahko pomaga, da smo v veri do nevidnega živega Boga zvestejši. Najstarejše krščanske podobe so že na stenah rimskih katakomb. Kaj tudi Vi morda ne hranite — če jo le imate — slike svojega očeta ali matere kot najdražji spomin? In vendar slika Vaša starša samo predstavlja. Koliko fantov je le materina fotografija rešila, da se v svetu niso izgubili. Kaj je napak, če kdo materino sliko zvečer poljubi, ko je živa mati tako daleč za morjem in ne more do nje?

Dragi Lojze, bojim se, da Vas tudi s temi odgovori ne bom prepričal. Veste svoje, pa v resnici žal ne poznate ne vere in ne njene zgodovine. Kristus je prišel na svet, "da izpriča resnico", kot je sam dejal. Kaj res mislite, da bi dopustil, da bi se ljudje brez božjega vodstva skoraj dva tisoč let motili in živeli v zmotah? Šele po tolikih stoletjih naj bi končno razsvetlil "prave preroke", ki naj bi "svet poučili", da je doslej živel v zmoti? In to naj bi bili celo "pereroki", ki so v svoji veri, n.p.r. v oglaševanju konca sveta, svoje pripadnike že nekajkrat krepko potegnili za nos? Kdor le malo premisli, pa more z navadno človeško pametno presojo uvideti, da skoraj dva tisoč let naukov Cerkve le ni nekaj, kar se da kljub vsem zgodovinskim dokazom o veri in življenju po veri prvih kristjanov enostavno zavreči. — Urednik.

P. BAZILIJ SPET TIPKA

1. septembra 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Žal mi je, da moram zopet začeti s pogrebi. Angel smrti nas zadnji čas kar prepogosto obiskuje.

● Dne 4. avgusta je v Queen Victoria bolnišnici zatisnila trudne oči gospa **Veronika ČAR**, med nami ena najbolj poznanih, saj smo jo kar vsi klicali za "mamo". Rojena je bila 24. januarja 1901 v Kapli, župnija Brezno ob Dravi. Leta 1941 so jo Nemci z otroci preselili v taborišče Regensburg, kjer je dočkala konca vojne. V Avstralijo je z možem Viktorjem in najmlajšima sinovima dospela na ladji "Goya" 15. maja 1950, po bonegilskih začetkih prišla v Sydney in naslednje leto v Melbourne, kamor je medtem prišel s svojo družino sin Maks.

V ponedeljek zvečer smo imeli v slovenski cerkvi ob njeni krsti rožni venec, v torek 7. avgusta dopoldne pa pogrebno mašo, po kateri smo drago pokojnico v velikem številu spremili k zadnjemu počitku na keilorsko pokopališče. Tam bodo njeni od bolezni izmučeni zemski ostanki čakali vstajenja. Naše sožalje žalujočemu možu, vsem štirim sinovom ter njihovim družinam!

● Na nedeljo 12. avgusta je umrl v St. Albansu **Franc ŽELKO**. Smrt ga je rešila zavratne bolezni, ki ga je mučila že dolgo časa, saj nad dve leti pokojnik ni bil več zmožen delati. Vso skrb za družino je imela žena Milka r. Pregelj, ki sta ji zdaj ostala dva nedorastla otroka.

Pokojni Franc je bil rojen 1. junija 1924, Dolane, Šmihel pri Pivki. V Avstralijo je došel še pred letom 1960 in živel najprej v Whyalli, kjer se je tudi poročil. Po sedmih letih so se preselili v Viktorijo, tu pa je kmalu začel obiskovati zdravnike in bolnišnice, za kar so šli vsi družinski prihranki.

Pogrebno mašo smo imeli v cerkvi Srca Jezusovega, St. Albans, na torek 14. avgusta, maši pa je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Pokojnemu želimo

Del naše razstave. V levem kotu so ročna dela, pripravljena za srečolov Očetovske proslave.

mir in pokoj, družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

● V ponedeljek 13. avgusta je v Dandenongu umrl **Vojko SULIGOJ**. Živel je samotno življenje samca in si v svoji večletni sladkorni bolezni ni znal pomagati. Če bi dobil pravočasno zdravniško pomoč, bi ga verjetno rešili. Rojen je bil 24. maja 1924 v Kanalu ob Soči in je preko italijanskih taborišč emigriral v Avstralijo leta 1952.

Mašo zanj smo imeli v naši slovenski cerkvi v torek zvečer, naslednji dan (sreda 15. avgusta) pa je sledil pogreb v Springvale. Naše sožalje sorodnikom doma in v Sydneyu. Pokojni naj počiva v miru božjem!

● V St. Albansu je v četrtek 23. avgusta zvečer avto povozil do smrti **Rudolfa KOVAČIČA**. Lani v novembru smo pokopali njegovo ženo Katarino, zdaj je tako nenadoma sam odšel za njo. Pokojni je bil rojen 18. februarja 1912 v Malem Komorju. V Avstralijo sta z ženo dospela 15. maja 1949 in se pred nekaj leti iz Wodonge preselila v Melbourne.

V St. Albansu smo imeli v ponedeljek 27. avgusta popoldne mašo zadušnico, nato pa smo pokojnika spremili na keilorsko pokopališče. R.I.P.

● **SLOVENSKA RAZSTAVA**, ki smo jo imeli v Baragovi dvorani na nedeljo 19. avgusta, je bila res lep kulturni uspeh. Ves dan so prihajali obiskovalci, med njimi tudi precej drugih narodnosti. Žal seveda večine rojakov velikega Melbournia ni zajela, četudi toliko tožijo, da "imajo v tujini domotožje, ker je tako malo slovenskega". Ko s peščico ljudi prirediš kaj res domačega, pa prav teh "jokajočih" rojakov ni nikjer. Čudni patroni!

Vsekakor je bilo za razstavo dosti priprav, a nam ni žal zanje. Članice Društva sv. Eme so se res potrudile in zbrale po družinah veliko predmetov, tudi dra-

gocenih oljnatih slik, zlasti pa originalnih ročnih del. Poseben oddelek so imele idrijske čipke, katerih velik del nam je za to priliko posodila gospa Kvedrova v Adelaidi. Vzbujale so splošno pozornost, zlasti še, ker je poleg njih v narodni noši sedela gospa Uršičeva in je klekljala. Mnogi so prvikat videli, kako idrijske čipke nastajajo. Dosti naša klekljarica ni naredila, ker je morala ves čas tudi odgovarjati na sto vprašanj. Kvedrovi gospe še enkrat iskrena zahvala, da nam je dala na razpolago svojo bogato zbirko.

Odrske zavese so bile delno razgrnjene, mednje pa smo postavili lepo osvetljene kulise našega Bleda s planinami v ozadju. Pred zavese smo na eni strani razstavili spomine na zidanje naše cerkve: načrte, risbe, nekaj fotografij, prvi model cerkvice . . . Druga stran odrskega pročelja pa je pokazala obiskovalcem slovenski izseljenski knjižni trg. Mnogi so se čudili, kaj izdajajo v tujini, četudi ni bilo niti mogoče zbrati vse, kar je zlasti Argentina doslej izdala v obliki slovenske knjige. — Pred odrom je bil sredi dvorane poseben oddelek razstave, ki je prikazal, kako se rode naše MISLI od rokopisov pa do mesečne revije, ki prihaja v našo avstralsko izseljensko družino. Razstavljeni so bili vsi letniki našega mesečnika, ki izhaja že 22. leto ter ga tiskamo v 1600 izvedih. Tu smo obiskovalcem razstavili tudi ostale periodične liste slovenskega zdomstva in zamejstva. Kar 34 sem jih nabral, pa vem, da še nisem zajel vseh. Mnogi so se še tej visoki številki čudili.

Posrečen je bil "vinski del" razstave, kjer so bila ob dekoraciji slovenskih sodčkov, čutaric in majolk razstavljena slovenska vina. Z zanimanjem so brali na steklenicah imena svetovnoznanih slovenskih vin. Kar 21 vrst nam je oskrbelo naše bratsko društvo v Canberra, za kar se imamo zahvaliti g. Cvetku Faležu.

Med razstavljenimi slikami je vzbujala največ pozornosti Rapotčeva umetnina **Mati in otrok**, ki je last Baragovega doma. Saj je naš rojak eden najbolj priznanih umetnikov v Avstraliji ter po svojih razstavah znan po vseh svetovnih mestih.

Pozornost je vzbujala tudi zbirka izdelkov iz črne gline, danes izredno modernih pa z duhom starovitosti obenem. Mojster, ki jih izdeluje, je naš rojak F. Kukowetz. Razvozljal je 2000 let staro egipčansko formulo za "terro nigro" ki je zdaj njegova skrivnost in njegov patent. Prav te dni zopet razstavlja v Melbourneu. O njem in njegovem delu bomo morali kdaj kaj več napisati.

Del razstave je bil dodeljen ročnim delom članic Društva sv. Eme. Res posrečene ideje, ki nazorno kažejo, kaj more napraviti vsaj malo organizirana skupina. Vsi predmeti tega dela bodo prišli na srečolov četrte proslave v septembru. Pridnim rokam gre res naše priznanje z najboljšimi željami, da bi Društvo sv. Eme storilo še dosti dobrega med našo izseljensko družino.

Na posebni mizici blizu vhoda so bile razstavljene slovenske potice in nekaj drugih domačih kuharskih

dobrot. Obiskovalci tujih narodnosti so imeli priliko dobiti kos za poskušnjo. Seveda je ves čas razstave cbratovala tudi kuhinja in stregla poleg peciva s kavo in čajem. Nekaj slovenskih deklet in fantov v narodnih nošah je vodilo obiskovalce po dvorani, vso razstavo pa je poživila tudi slovenska glasba na traku.

Preveč bi bilo imen, če bi našteval vse, ki so pri razstavi kakor koli pomagali in sodelovali. Zato kar vsem skupaj prav iz srca: Bog plačaj!

Prostovoljni prispevki pri vhodu ter izkupiček kuhinje so prinesli našemu fondu za Dom za ostarele lepo vsoto \$134,20, za kar tudi na tem mestu iskrena zahvala.

● Poroke so pri nas zdaj v zimi kar zaspale. Krstile pa so sledeče družine: 5. avgusta je bil krst **Edvarda Jožefa**, ki je razveselil družinico Rudolfa **Retlja** in Irene r. Klučovski. Prinesli so ga iz St. Albansa. — Krstna veda je 12. avgusta obllila **Franka Pavla**, ki ga je iz Clifton Hilla prinesla družina Jožefa **Tostovršnik** in Lorete r. Nikpolj. — **Petra** je dobila družina Alojza **Kumarja** in Elsie r. Vogrig, East Keilor. Pri našem krstnem kamnu je zajokal 19. avgusta. — Iz South Pascoe Vale pa so 25. avgusta prinesli **Snežano**, ki je novi prirastek družine Jožefa **Kuzmar** in Smiljane r. Poljak. — Vsem družinam naše iskrene čestitke!

● Ko boste to brali, bo za nami OČETOVSKA PROSLAVA z nastopom in srečolovom na prvo septembrsko nedeljo. Bomo o njej morali poročati prihodnjič. Za nami bo tudi TRINAJSTO SREČANJE BARAGOVCEV — obletnica našega hostela. Nič ne dvomim, da bomo imeli zopet prijetno domač večer.

● Oktober je mesec rožnega venca, zato bomo po nedeljskih mašah vedno odmolili skupno eno desetko rožnega venca. Ostale pa naj družine odmolijo isti dan po domovih, da tako zopet poživimo to družinsko molitev. Družina, ki skupaj moli, tudi skupaj ostane!

Večerno mašo bomo imeli na prvi petek (5. oktobra) v mesecu kot običajno.

● V ADELAIIDI bo slovenska maša na nedeljo 23. septembra ob štirih popoldne v Hindmarshu, Berri pa jo bo imel naslednji dan (ponedeljek) zvečer.

GEELONG, Vic.

Vljudno ste vabljeni

na DOMAČO VESELICO,

ki jo bo naše Društvo priredilo
na večer dne 29. SEPTEMBRA 1973

v CENTENARY HALL, Cox Read.

Za jedačo in pijačo bo poskrbljeno po zmerni ceni.

Zaigrali in zapeli nam bodo BRATJE PLESNIČAR.

Na svidenje!

ODBOR

Izpod Triglava

STANE KREGAR, največji slovenski sodobni sakralni slikar in vzoren duhovnik, je 1. avgusta odšel v večnost, da se združi z Večno Lepoto. Na mrtvaškem odru je ležal v veži nove teološke fakultete, prav pod svojim velikim mozaikom "Veselo oznanilo". Z njim smo izgubili velikega mojstra barv, katerega neštevilna umetniška dela so raztresena po mnogih slovenskih cerkvah od Prekmurja do Primorja. Njegovih oljnatih slik je registriranih menda nad 600, njegovih slikanih cerkvenih oken preko 400, mnoge freske in mozaiki. Njegova zadnja umetnina je bila končana tik pred smrtjo: veliko okno za prezbitarij nove cerkve v Kozeh pri Ljubljani. Leta 1971 je dobil mož za svoje umetniško ustvarjanje Prešernovo nagrado.

Pokojni umetnik Kregar je bil rojen 10. novembra 1905 pri Dravljah nad Ljubljano in je prejel mašniško posvečenje leta 1929. Leto kasneje je odšel v Prago na Akademijo upodablajočih umetnosti ter se po petih letih vrnil kot priznan umetnik, obenem je do razpusta poučeval risanje na škofijski gimnaziji v št. Vidu. Bil je vzoren duhovnik, človek blagega značaja. Žal mu je rak na želodcu izpodjedel zdravje in ga iztrgal v nekaj mesecih poležavanja umetniškemu ustvarjanju.

V GORNJEM POSOČJU in v Beneški Sloveniji so zadnji čas arheologi našli veliko sledov prvih priseljencev teh krajev. Iz raznih izkopanin, zlasti grobov, so spoznali, da so po teh krajih živeli ljudje že pred 4000 leti. Pod Sv. Mavrom na Mostu na Soči so odkrili tloris doslej najstarejše hiše na slovenskem ozemlju. Poleg tlorisa so našli še posodo, zoglenelo ostržeje in nekaj orodja iz železa.

V DOMAČIH ČASOPISIH smo brali o 400 let starem mlinu v Podsredi, ki še vedno opravlja svoj posel ter kljubuje zobu časa. To je mlin, o katerem pripovedujeta že Levstik in Aškerc ter je že zato slaven. Zdaj dela verjetno manj kot je svoj čas, ko so nosili vanj mlet ljudje kar iz treh fara. Noč in dan je delal, pa je še komaj zmogel vsem ustreči. Morda ga je to večno delo ohranilo mladega, da se mu celo štiri stoletja komaj poznajo . . .

Če se malo zamislimo: Avstralija še ni bila niti odkrita, ko je mlin že ropotal in je voda šumela preko njegovih koles.

NISMO POZNALI včasih tega v Sloveniji, zdaj pa je tudi tam moderno biti suh. To velja seveda za ženski svet. Zdravilišče Rogaška Slatina si je namreč pridobilo poseben sloves s svojimi shujševalnimi kurami. Poročajo, da imajo premalo prostorov za vse pacientke, pa tega svojega zdravljenja z magnezijem sploh ne reklamirajo.

STO LET BO MINILO letos 29. septembra, kar je bil rojen v Velikem Lipovcu v Suhi Krajini **dr. Janez Gnidovec**, poznejši misijonski škof v Skopju v Makedoniji. Umrli je v Ljubljani dne 2. februarja 1939 v sluhu svetosti in popolnoma izčrpan od težavnega dela. Za letošnjo stoletnico je v Argentini izšel življenjepis, ki opisuje njegovo goreče delo za duše. Svetniški mož bi bil res vreden oltarske časti. Pa smo Slovenci v takih in podobnih zadevah kaj zaspani in se nam kar ne da začeti. Pri vsem tem pa jadicujemo, da imajo vsi drugi narodi svetnike, samo mi ne.

Tudi sv. Terezija Deteta Jezusa, Francozinja po rodu, ki je poznamo pod imenom Mala Cvetka, ima letos stoletnico rojstva. Res je mlada umrla, a je tudi že dolgo, da jo ves svet pozna in časti. S Francozi se v tem Slovenci res ne moremo primerjati. Pa tudi z mnogimi drugimi narodi svetnikov ne.

O POLUCIJI OZRAČJA govore tudi v domovini, ne le po velikih svetovnih mestih, kjer bivamo slovenski izseljenci. Nedavno je bila objavljena zemljepisna karta Jugoslavije, na kateri so po raznih statistikah označena najbolj onesnažena področja. Človeka zaprepasti pogled na ta zemljevid: Slovenija ima kar tretjino ozemlja označenega za onesnaženo. Zanimivo je, da je čisti zrak le na področju občin St. Lenart in Ljutomer. Zelo zastrupljen zrak je v Mariboru in okolici ter na Jesenicah. Na Ravnah pa je po tem zemljevidu stanje že kritično, saj je merjenje pokazalo, da je količina strupenih snovi v zraku presejala dovoljeno mero.

O "ČRNIH ZGRADBAH" beremo v ljubljanskih listih. "Črne" se imenujejo zato, ker so bile zgrajene "na črno", brez gradbenega dovoljenja. Pa bi človek težko verjel — že zaradi števila zgradb — da bi oblast enostavno ne videla, kaj se dogaja. Je moral marsikdo verjetno zatisniti eno oko, v žep pa stisniti podkupnino — a o tem se danes molči, časopisi pa govore o velikem urbanističnem in gospodarskem problemu. V zadnjih desetih letih je bilo namreč v Sloveniji "na črno" zgrajenih kar 8327 hiš, nič manj kot 10% vseh građenj v tej dobi. Ljubljana se ponaša s 3894 takimi "črnimi" zgradbami, Maribor jih ima 2500, Celje 710, ostale so raztresene po vseh občinah Slovenije.

Stanovanj tam res manjka, postopki za potrebna dovoljenja se navadno dolgo vlečejo . . . Kljub takim in podobnim izgovorom so za te gradnje predpisane kazni. Kako se kazni izvajajo, pa poročilo molči.

KAR PO AMERIŠKO se bere poročilo o celjskem prometu. Lepo urejenega hočejo imeti, avtomobilov pa vedno več in vedno manj prostora za parkiranje. Največja ovira prometa so za Celje nepravilno parkirani

Bi radi preživeli božične počitnice v zasneženi SLOVENIJI?
Letalo odhaja iz Melbourne 19. in 21. decembra — vrača se iz Slovenije
18. januarja in 8. februarja.

Kliči čimprej: **SLOVENIJA TRAVEL CENTRE** (Ivan Gregorich)

Čez dan:
72 Smith Street,
COLLINGWOOD, 3066, Vic
Telefon: 419 1584 in 419 2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, 3109, Vic.
Telefon: 842 1755

avtomobil. Tako je mesto poklicalo na pomoč gasilce. Dobili so posebni avto, s katerim bodo enostavno odvlekli vse neposlušne fičke, ki jih zasačijo parkirane na nedovoljenem mestu. Tako pride z avtom v deželo nepredek, z njim pa nove skrbi... No ja, od denarne kazni šoferju pa tudi nekaj kane v mestno blagajno in tega se nobena občina ne brani.

TUDI GORIŠKI SLAVČEK, pesnik Simon Gregorčič, je letos dobil spomenik v Novi Gorici. Bronasto glavo je izdelal akademski kipar Boris Kalin. Prizadevnost članov Kluba starih goriških študentov je uspela, da se je štirim spomenikom zaslužnim možem Goriške pridružil tudi ta. Slovesnemu odkritju je prisostvovala kar velika množica iz obeh strani goriške meje. Spomenik stoji komaj nekaj sto metrov od kraja, ki si ga je Simon Gregorčič po utrudljivem življenjskem delu pred sedemdesetimi leti sam izbral za bičvanje.

ZVEZA KOMUNISTOV v Subotici je nedavno s posebnim odlokom odvzela profesorici Ceciliji Bajič pravico poučevanja, ker je, kot pravijo v obrazložitvi "na verski praznik aktivno sodelovala pri verskih obredih v cerkvi". Pregrešila se je s svojim zgledom proti predpisu, da se morajo učitelji in vzgojitelji "boriti proti vplivom religije in cerkve na otroke in mladino ter proti vsakemu verskemu delovanju". O tem žalostnem dejstvu "verske svobode" poroča DRUŽINA in s strahom izraža upanje, da je odlek "izraz osebne in zasebne iniciative posameznikov, brez ustavnega pristanka ali celo spodbude."

Po ustavi zagotovljena "enakopravnost vseh državljanov" in "svoboda izpovedi vere" imata v gornjem

**STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?
Za ZDRAVNIŠKO
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE**

(Medical and Hospital Benefits)
in po želji tudi za
ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)
Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies). V Melbourne morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345

dogodku res odličen primer, kaj pomenita v vsakdanji praksi...

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN Hotel DANIELA

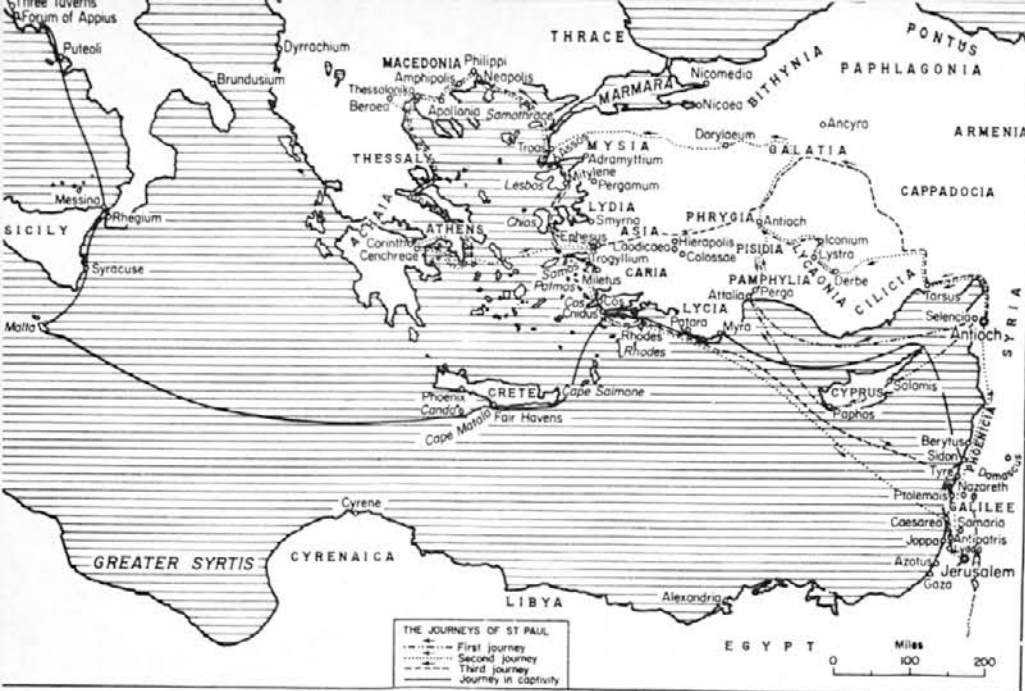
Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31
00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebjem je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

PAVEL NA POTI V RIM

Ko je bilo določeno, da se odpeljemo v Italijo, so Pavla in nekaj drugih ujetnikov izročili stotniku cesarske čete, Juliju po imenu. Stopili smo na adramitijsko ladjo, namenjeno v kraje ob azijski obali, in smo se odpeljali. Z nami je bil Makedonec Aristarh iz Tesalonike.

Drugega dne smo se pripeljali v Sidon. Julij je s Pavlom ravnal človekoljubno in mu dovolil, da je šel k prijateljem in bil postrežen. Ko smo od tam odrinili, smo se, ker so bili vetrovi nasprotni, peljali zadaj za Ciprom. Prejadrali smo morje ob Ciliciji in Pamfiliji in dospeli v Miro v Liciji. Tam je stotnik dobil aleksandrijsko ladjo, ki je plula v Italijo, in nas vkrcal nanjo. Po mnogih dneh počasne vožnje smo s težavo prišli do Knida. Ker nam veter ni pustil, da bi pristali, smo pluli zadaj za Kreta mimo Salmone. S težavo smo jadrali mimo nje in prišli do nekega kraja, imenovanega Dobri pristan, blizu njega je bilo mesto Laseja.

VOŽNJA VEDNO BOLJ NEVARNA

Ko je pa poteklo mnogo časa in je bila vožnja že nevarna, — ker je bil tudi post že minil — je Pavel svaril in jim govoril: Možje, vidim, da bo vožnja združena z nezgodo in veliko škodo ne samo za tovor in ladjo, ampak tudi za naše življenje. — Stotnik je pa bolj verjel krmarju in gospodarju ladje kakor Pavlovim besedam. Ker pristanišče ni bilo pripravno za prezimovanje, je večina svetovala, da bi od ondod odri-

STARA ŽELJA SE BO IZPOLNILA

Pavlova morska vožnja iz Antiohije v Rim je na naši zemljepisni mapi tu zgoraj zelo jasno začrtana. V nekaj besedah nam sv. Luka pove dve zanimivosti: poleg Pavla so bili poslani pred cesarja še nekateri drugi ujetniki in s Pavlom se je vozil tudi Luka sam. Zanimalo bi nas zvedeti, kakšni ljudje so bili, pa tudi to, kako dolgo je bilo treba čakati na odhod primerne ladje. Ne zdi se nam pa zanimivo, da omenja Luka Aristarha iz Makedonije, ko o njem nič drugega ne pove. Prvim bralcem Lukove knjige je moralo ime nekaj pomeniti, zato ga Luka omenja.

Za take in podobne pisateljske "grehe" nas sv. Luka bogato odškoduje s popisom vožnje po tedanjih morjih in s tedanjimi ladjami. Strokovnjaki za morsko plovbo soglašajo v prepričanju, da je Luka prav v teh zadnjih poglavjih svoje knjige skoraj prekosil samega sebe. Zna pozorno opazovati, zna povedati, kar je opazil. Tako hočeš nočeš moraš tudi v drugih rečeh priznati njegovo verodostojnost.

OB OBALI MALE AZIJE

Morska plovba v tedanjih časih je bila odvisna od pripravnih vetrov. Skok v Sidon v upanju na pravi veter se ni posrečil. Toda za Pavla je bilo tako prav, sestal se je s prijatelji in dobil zalogo hrane. Od tam so zavili skoraj isto pot nazaj navzgor in dosegli obalo Male Azije. Mesto

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

nili, če bi mogli kako dospeti do Feniksa in tam prezimiti; to je bilo pristanišče na Kreti, odprto proti jugozahodu in severozahodu.

VIHAR NA MORJU

Ko je začel narahlo pihati jug, so mislili, da so namen že dosegli; odrinili so in se vozili blizu ob Kreti. Malo zatem pa je zavel z nje viharen veter, ki se imenuje severo vzhodnik. S seboj je potegnil ladjo, ki se vetru ni mogla več upirati; prepustili smo se in neslo nas je dalje. Drveli smo pod nekim otočkom, imenovanim Kavda, in smo komaj še zmogli, da smo se polastili čolna ter ga dvignili. Da bi ladjo zavarovali, so jo z vrvmi ovili. V strahu, da bi ne zašli v Sirto, so zvali jadra in se tako vozili dalje.

Ker pa nas je vihar silno premetaval, so naslednji dan začeli metati iz ladje tovor in tretji dan so lastno-ročno proč pometali ladijsko opravo. In ker več dni ni bilo videti ne sonca ne zvezd in nas je stiskal silen vihar, nam je končno že ginilo vsako upanje na rešitev.

PAVEL SKRBI ZA VSE

Ko že dolgo niso ničesar jedli, je Pavel stopil mednje in rekel:

"Sicer bi bilo treba, možje, da bi me bili poslušali, in ne bi smeli odpluti s Krete, pa bi se bili nezgode in škode obvarovali. A tudi zdaj vas opominjam, da bodite srčni, zakaj nihče izmed vas ne bo izgubil življenja, pač pa bo izgubljena ladja. Prišel je namreč to noč k meni angel Boga, čigar last sem in mu tudi služim in rekel: Ne boj se, Pavel! Pred cesarja moraš priti. In glej, Bog ti je podaril vse te ljudi, kar se jih s teboj pelje. Zato bodite srčni, možje, zakaj Bogu verujem, da bo tako, kakor mi je bilo rečeno. Zadedi moramo na kakšen otok."

Dalje prihodnjič

Mira — tam je bil pozneje za škofa sv. Miklavž — je bila važna postojanka za naše potnike, nikakor pa ne zelo posrečena. Dobili so drugo ladjo, ne pa boljše vožnje.

PAVEL SVARI, A NE USPE

V tem odstavku je zanimiva pripomba: "ker je bil tudi post že minil". Dokazuje, kako resno so Pavel in njegovi jemali postne dni. Sicer ne izvemo, kakšen post je ravno bil. Strmimo, da so se sploh postili tudi v takih okoliščinah, kot to tu popisane . . .

LADJA — IGRAČA V VRTINCIH VETRA

Takratne tovarne ladje so bile samo na jadra. Vseskozi odvisne od naklonjenosti vetra. Ta "aleksandrijska" ali egiptovska ladja je brez dvoma imela veliko zalogo žita, ki naj bil še pred zimo dospelo v Rim. Prav tiste dni in mesece, morda leta, je bilo v Rimu veliko pomanjkanje kruha. Žito in moko so morali uvažati. Vendar so take tovarne ladje imele tudi kar veliko prostora za ljudi. Zgodovina trdi, da so jih nekatere sprejele od 300—600. Če je bil veter pravšen, je taka ladja prevozila kakih deset kilometrov na uro.

Južni veter je razveselil krmarje in vse druge na ladji — zdaj naj bi šlo hitro naprej. Žal, ta veter je bil zapeljivec: prepustil je svoje mesto drugemu vetru, ki bi bil ladjo lahko nagnal "v Sirto" — to se pravi v Afriko namesto v Italijo. Luka nam podrobno opisuje, kako so se skušali rešiti.

DOLGO NISO MOGLI JESTI

Izkušnja s plovbo po morju in božja Pravidnost sama sta Pavlu dali razumeti, da je nevarnost za ladjo i vse na njej več kot velika. Vendar je le narahlo poočital odgovornim za plovbo, da niso sprejeli njegovega svarila, ko je odsvetoval odhod ladje iz Dobrega pristana. Zato je pa zdaj Pavlov nastop toliko bolj odločen in samozavesten. Vrhu vsega mu je bilo tudi po angelu razodeto, kakšna usoda čaka ladjo in njeno posadko, pa seveda tudi vse potnike v Pavlom vred. Njegovo napoved so z zaupanjem sprejeli in se prepustili — vetrovom . . .

Geološka katastrofa — slovenska krasota

Tu je drugi del zanimivega članka izpod peresa rojaka-geologa STANKA OZIMICA, B.Sc. (Geology), B.M.R. Canberra, A.C.T. — Urednik

V slovenskih planinah...

V PREJŠNJIH "MISLIH" sem nakazal nekaj splošnih dejstev astronomije in geologije z ozirom na naš planet. V tej številki pa bi se rad dotaknil opisa in razlage sestava naše Zemlje. Obenem bi razložil na kratko razvoj zemeljskih celin, oceanov in našega ozračja.

Razvoj omenjenih treh delov našega planeta je povezano z notranjo sestavo Zemlje. Njena sestava in njene notranje sile so bile odgovorne za stvaritve gora, torej tudi Evropskih Alp in naših slovenskih planin. Te notranje zemeljske sile so si bile napoti: razburile so se in dvignile ogromne prostornine kamnin, ki so danes na površju in se čudimo njihovim mogočnim skladom ter čudovitim v nebo kipečim vrhovom.

Preračunano je, da je najstarejša kamnina na naši Zemlji stara okoli 4500 milijonov let. Z drugo besedo: približno toliko milijonov let je minilo, kar se je prva raztaljena magma, kot imenujemo snov v notranjosti Zemlje, ohladila ter preko geokemičnega procesa ustvarila prvo kamnino. Pred tem časom kamnin, kot jih poznamo danes, torej sploh ni bilo. Zemlja je tudi prejce drugače izgledala, kakor izgleda danes: bila je sestavljena iz plinov in stopljene magme. Termodinamični zakon je oboje držal skupaj kot eno vesoljno telo. Zemlja je bila tedaj tudi mnogo večja kot jo mi poznamo; to pa prav zaradi ogromne prostornine plinov, ki so bili v sestavi tega našega — tedaj še zelo vročega — planeta.

Ohlajanje Zemlje se je torej začelo pred nekako

4500 milijoni let. V procesu ohlajanja je polagoma izgubila velik del svojih plinov in tudi velik del vročine. S to izgubo se je čisto naravno tudi skrčila. Ohlajanje samo je najvažnejši potek termo-dinamike, saj se je s tem začela dolga pot razvoja suhe zemlje ali celin, oceanov in življenja na splošno.

Termo-dinamični potek ohlajanja je prispeval k različnim vrstam kamnin s slično specifično težo. Prav to razlikovanje kamnin nas pripelje k vprašanju sestava naše Zemlje.

V zadnjem stoletju se je s tem vprašanjem o različnih plasteh Zemlje bavilo mnogo znanstvenikov. Kljub vsem ugibanjem in raznim teorijam se ni nikomur posrečilo prinesiti kakega trdnega dokaza — vsaj ne do leta 1909. Na dan 8. oktobra 1909 pa je nepričakovano stopila v razgovore znanstvenikov na tem polju tudi naša domovina. Tega dne je bil namreč srednjemočan potres, katerega središče je bila dolina naše slovenske reke Kolpe, na meji Slovenije in Hrvaške. Prav ta potres je potrdil enega najvažnejših znanstvenih ugibanj ter napravil iz njega dokaz: **Zemlja je res sestavljena iz različnih plasti, ki imajo od zemeljske skorje pa do sredine vedno večjo specifično težo.**

Kako pa je prišlo do tega, da je ta "naš" potres ustvaril pravo geološko in geofizično zgodovino? Tako: Iz zapisov in znanj o potresu je A. Mohorovičič, takratni profesor zagrebške univerze, spoznal, da so zvočni valovi potovali 15% hitreje izpod tedaj znane zemeljske skorje. Profesor Mohorovičič je dal pojavu svojo utemeljeno razlago: po normalnem fizičnem zakonu zvočni valovi potujejo hitreje po kamninah, ki imajo večjo specifično težo. Iz računov poteka zvočnih valov takratnega potresa je jasno dokazal, da je pod zemeljsko skorjo nujno še druga plast, sestavljena iz gostejših kamnin. S tem delom si je zagrebški profesor pridobil svetovni sloves in mednarodno znanstveno priznanje. Njegovim izsledkom v čast in spomin ter v potrditev pravilnosti njegovega geološkega in geofizičnega dokaza je svetovna geološka komisija sklenila, da se bo po njem "odkrita" meja med zemeljsko skorjo in plaščem imenovala: **Mohorovičič Discontinuity**; Mohorovičičeva diskontinuiteta, pretrganost, pretrgana vrsta bi se reklo po naše. Sleherni študent geologije in geofizike mora poznati ta izraz, če noče pasti pri izpitih. Sam sem bil med ostalimi toliko srečnejši, da vsaj nisem imel problema izgovorjave imena profesorja Mohorovičiča. Sicer pa si študentje olajšajo težko

izgovorjavo s tem, da njegovo ime enostavno okrajšajo v **Moho**.

Naša skica kaže različne plasti notranjosti Zemlje in njih debelino v kilometrih. Zemlja je torej sestavljena iz štirih plasti: skorje, plašča, zunanjega središča in notranjega središča. Središče (center) ima torej dva dela.

Naj bo za enkrat dovolj o sestavi Zemlje. Prav bo, da povem še nekaj o našem ozračju, s tem pa se bom dotaknil mimogrede tudi razvoja oceanov.

Ko se je Zemlja počasi ohlajala, je istočasno izgubila tudi tisto svoje prvo "ozračje", ki je bilo sestavljeno iz strupenih plinov. V tej dobi je bila Zemlja v vesolju v skoraj istih pogojih kot je danes Mesec: ni imela atmosfere. Pač pa je imela možnost ustvariti lastno ozračje, saj je v sebi imela še dosti različnih elementov in plinov. Mesec na primer te prilike nima, ker nima nobenih plinov in tudi ne svoje vročine.

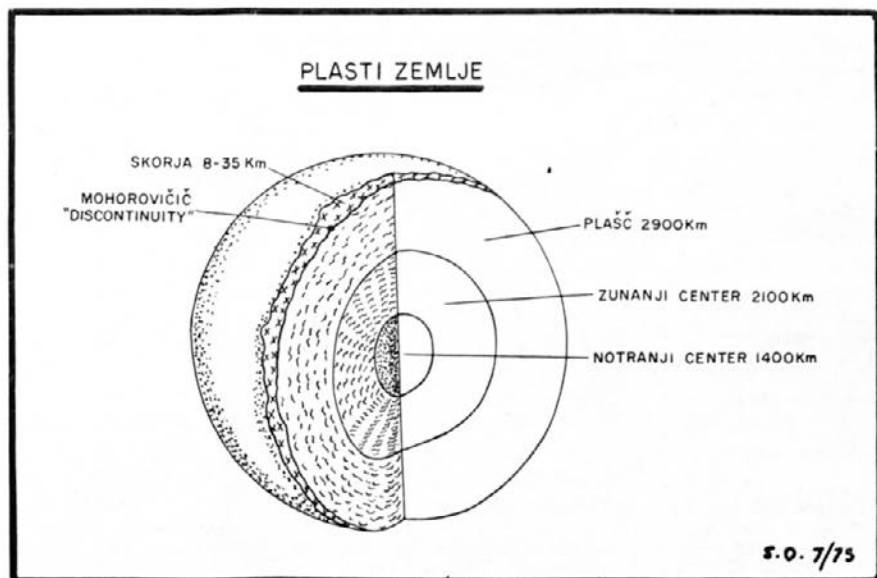
Kako pa naj bi si Zemlja "omisllila" lastno ozračje? Takole sklepajo znanstveniki na tem polju: Zemeljska skorja je imela mnoga šibka mesta, ki so ustvarila vulkane. Skorja je počila in ta vulkanska žrela so bruhala na površino velike količine vročih kamnin in tudi plinov. Preko kompliciranega geokemičnega procesa so ti plini v zvezi s sončno energijo in svetlobo mogli dati

začetek današnjemu ozračju. Metan in kisik sta se združila in preko sončne energije tvorila ogljikov dvokis, s tem pa PRAVO ali SVOBODNO VODO. Čim je bila tu prava voda (H_2O), je čudoviti proces začetka našega ozračja logično sledil. Bila pa je seveda dolga hidrološka pot, katere važni faktor je bila zopet sončna energija. Ta je grela vodo, da je izhlapevala. Izhlapela voda se je v obliki hlapov zbirala v meglah in padala nazaj na Zemljo kot dež. V tem dolgotrajnem procesu so se napolnili naši oceani, v tem procesu so se oblikovale naše reke in potoki.

Vidite, kako je vse čudovito in res smotrno povezano: Zemlja in njene plasti, dalje ozračje, ki naj bi nastalo iz take vroče sredine planeta. Šele po vsem tem je moglo slediti kot najvažnejši del stvarstva življenje na splošno, ki brez ozračja, topline in svetlobe ne bi moglo obstajati.

Le pomislite, kaj vdihavate, pa naj ste doma v kuhinji ali zunaj na vrtu! In zakaj je rastlinstvo povečini zelene barve? Sicer pa: kaj je res zeleno, ali pa ga samo mi vidimo kot tako? Koliko različnih barvnih odtenkov je v našem ozračju? Ste že skušali prešteti, koliko odtenkov barv ima mavrica? Jih je pet ali šest?

(Tretji del sledi)

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA"

● V velikem uradu je začel delati nov uradnik. Čez nekaj dni je direktor povprašal njegovega šefa, kako je z njim zadovoljen. 'Strašno nervozen fant je to. Takoj, ko sede za mizo, že začne delati.'

● Poznam ljudi, ki umazane posle opravljajo s kravato.

● Zemlja je magnet, ki privlači le še kmete z železno voljo.

● Kdor dela, greši. — Toda pri nas smo si razdelili delo, tako da eni delajo, drugi pa grešijo.

● Kar smo naploskali, tudi imamo.

● Če je juha prevročna, se le redko opeče kuhar.

● Humor uvažamo, ker je domači preveč resničen.

● "Le kam sem vtaknila meso za zrezke? Še v de-narnico pogledam . . ."

ZEMLJO V PRAVE ROKE je naslov članka, ki ga je objavilo ljubljansko DELO v eni svojih juljskih števil. Članek omenja dva nova zakona, ki ju je odobrila Slovenska republiška skupščina: zakon o kmetijskih zemljiščih in pa zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetij. Izraža svoje upanje, da bosta nova zakona morda le ustvarila pogoje za smotrno uporabo kmečke zemlje, ki naj bi zopet dajala vsem dovolj kruha, kmetu pa veselje pri delu na lastni grudi. Med drugim pa pove marsikaj grenkih na račun tega, da je odgovorne vzelo kar četrto stoletja, predno so končno prišli do spoznanja, da je njihova kmečka politika propadla na celi črti.

Člankar omenja "kmetijske organizacije", ki so bile vsa ta leta edine privilegirane, pa so ves čas spretno izkoriščale svoj položaj. Z zemljo, ki so jo zastoj ali zelo poceni dobile, so prekupčevali, z njo špekulirali in jo uporabljali v nepoljedelske namene. Občinske skupščine — še danes v domovini mogočen birokratski nestvor — so brez usmiljenja segale po tej rodni zemlji ter na njej usta-

P. BERNARD AMBROŽIČ O.F.M.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

5. POVODENJ

Z naše peči se je lahko videlo naravnost tja dol v Žirovčevo Loko. Seveda samo takrat, če si pogledal skozi okno in našel dovolj prostora med fuksijami in pelargonijami, da ti je oko prodrlo skozi steklo. Prav to se je meni obneslo. Kar kmalu potem, ko sem zadevo s Tičetom čedno premislil.

Zagledal sem nekaj čudnega. Vsa Loka je bila pod vodo. Kar z viška sem planil s peči in že med skokom oznanjal novico.

Bil sem prepozen. Oni trije so stali ob hišnem voglu in strmeli tja dol. Ujel sem, ko je ata dejal: "Je moralo biti v Polhovem še hujše. Pa malo pozneje kot pri nas, ko je voda šele zdaj pridrla."

"Kdo pa ve, kako dolgo že dere? Ko smo pa poprej drugam gledali!"

To je povedal Tiče. Ata je zmignil z rameni. Meni ni bilo nič prav, da se je Tiče vtaknil v atovo misel. In zakaj je ata takoj odnehal? Bilo bi zelo prav, če bi fant dobil malo po jeziku.

"Ali narašča ali je že, kar misli biti?"

Tako je vmes vprašala mama. Nihče ji ni hitro odgovoril. Tiče je zamižal na eno oko in gledal venomer v eno točko. Jaz sem videl, da misli Povšca zaliti cesto.

"Narašča", sem odločil.

Tičetu ni bilo prav.

"Nič ne veš, od tu se ne da reči. Skočim pogledat."

Nobeden ni ugovarjal in Tiče je stekel. Namenil se je tja, kjer smo oni dan malicali. Jaz sem v hipu pozabil, da si s Tičetom nisva prijatelja, in jo ucvrl za njim. Mokre hlačnice so se oprijemale nog, pa nisem nič maral. Sonce že napol kuka na svet in oblaki se trgajo. Tudi mama je tako mislila, ko me ni zadržala in poslala nazaj na peč.

Od tam se je videlo vse bolj natanko. Prav tam med Gradščem in našo melino je bila soteska taka, da sta samo Povšca in cesta mogli skozi. Samo nekaj poštenih skokov pod nama se je voda čudno vrtinčila in penila. Bilo je res vredno pogledati.

Tiče je stal in spet zamižal na eno oko. Napel je šobo in si požvižgaval. Očitno je imel v glavi že svojo misel. Kar sam sebi je prikimal. Rekel pa ni nič, kot da mene ne bi bilo zraven. Domislil sem se, da bi se lahko uveljavil.

"Boš videl, še Ljubljano bo odneslo!" sem bleknil.

Tiče pa v smeh. "Ja, ti pa že veš!"

Ježilo me je. Zakaj bi prav jaz nič ne vedel?

"Saj vsi pravijo, da Povšca teče do Ljubljane in potem še naprej!"

"To že. Ampak Ljubljana se ne pusti kar tako odnesti."

"Kako pa ti to veš?"

MELBOURNE!

Za poroke,
za razne družinske
ali skupinske prilike . . .
. . . Vam rad ustreže

SLOVENSKI KVINTET
CONTINENTAL

5

. . . z našimi domačimi
ali pa tujimi melodijami

Kličite čez dan: 763-6606
(Ivan Šanc)

ali po urah: 543-1361
(Anton Vrisk)

"Tako! Ljubljana mora ostati. Če ne, kako bom pa jaz potem v Ljubljani v šolo hodil?"

Pogledal sem ga kot da ga prvič vidim. V Ljubljano misli hoditi v šolo? Naenkrat je bil ves drugačen in ni se mi zdelo več vredno gledati, kaj dela Povšca. Tiče je pa stal ves miren. Kar naprej je mižal na eno oko in ugibal, če voda narašča ali pada. Pa sem dobro videl, kako je imel pol očesa na meni in pazil, kakšen vtis je njegova beseda o ljubljanski šoli napravila name. Ob ustnicah sem mu bral, da je zadovoljen. Zavidal sem mu, pa zdaj se nisem mogel več ponarediti. Ne skriješ lahko iznenadenja, ko ga enkrat pokažeš.

"Ali boš kar v Ljubljani ostal?"

"Mghm!"

Zdaj sem vedel, da sva dognala. Kadar mi je Tiče odgovoril s svojim zateglim "mghm", sva bila pri koncu pogovora. Prav tako kot Žirovčev oče in Micelj, kadar sta jima prišla vmes "šment" in pa "figa".

Tiho sva stala tam. Tiče je meril vodo, jaz sem mislil na novico. Čez čas je fant ugotovil in prikimal: "Pada!"

Obrnil se je navzgor in hitel poročat. Zame se ni zmenil. Pa sem tudi sam rad zaostal. Prav počasi sem stopal navkreber. Do doma se je sonce že skrilo za vrhom hriba. Tudi naših ni bilo videti: gotovo so bili v hlevu ali tam kje. Bil sem še poln mokrote in mraz me je skoraj tresel. Brž sem zlezal nazaj na peč in legel. Pri duši mi je bilo nekaj zelo narobe, pa bi ne znal povedati. V tistem sem krepko zaspal.

Za večerjo, molitev in posteljo so me zbudili. Za Povšco se nisem več menil. Sploh mi je potekel večer kakor v sanjah...

Drugo jutro je bila Povšca spet čedno v strugi. Polna pa prav do roba. Tudi grdo rjava je še bila in drla je na moč. Kakor da se ji silno mudi proti Ljubljani. Novo je pa bilo to, da se je lepo delila in je samo polovica tekla po znani strugi proti Žirovcu. Druga polovica je našla pot naravnost po tistem grabnu preko Loke.

"Sem si mislil", je rekel ata in pomenljivo kimal.

Meni ni bilo sprva nič na tem. Naj teče Povšca, kjer hoče! Samo da imamo zdaj vodo doma, saj je segala v našem vodnjaku še zmerom skoraj do roba. Zelnika ne bo treba več zalivati. Nekaj glav je bilo res udarjenih s točo, pa se bodo še lepo zarasle. Tako so dejali in jaz sem jim verjel.

Te reči so bile torej v redu. Tiče je opazoval Povšco in sproti poročal, kako še zmerom pada. Popoldne enkrat je povedal mami: "Ampak več kot polovica je pa le teče po novem!"

"Beži no!" je odgovorila.

Tudi meni se ni zdelo verjetno. Šel sem v breg in obstal. Zdaj mi ni bilo nič več prav, da bi Povšca tako neumno tekla. Skoraj ne more biti res. Že zato ne, ker je Tiče tako ugotovil. Odločil sem po svoje in šel mami povedat. Nalašč sem povedal tako, da je moral Tiče slišati:

"Mama, največ Povšce teče po starem!"

Nekam začudeno me je pogledala. Videl sem, da je tehtala moje besede in s tem sem bil zadovoljen. Tiče pa ne. Stopil je bliže in mi pokadil: "Ali si šel s škaфом dol in jo v obeh strugah premeril?"

Na tako vprašanje nisem bil pripravljen. Molčal sem, oči pa le nisem umaknil. Kar grdo sva se gledala z bratom in mama je opazila napetost. Z nogo je udarila ob tla in ukazala:

"Tiho! Oba!"

SYDNEY!

Odprl sem

SLOVENSKO
OKREPČEVALNICO
"THE HORSLEY TAVERN"
753 Horsley Drive,
SMITHFIELD, N.S.W.

Odprta od četrta do sobote
od poldne do treh
in od šestih do polnoči,
ob nedeljah od poldne do treh
in od šestih do devetih zvečer.
Poleg tega je na razpolago
posebna gostinska soba
za 60 oseb
za poroke in razna druga
praznovanja.

Telefon: 604-5930 in 797-6028

Priporoča se

rojak MILAN KROPEJ

navljale cela nova naselja, tovarne, športne in letoviške naprave in podobno. To pa zato, ker je bila cena teh zemljišč najnižja. Nihče jih ni kontroliral, nihče ustavil, trpel je le kmet...

Piscec članka odkriva za nas nov in doslej neznan pojav: trideset odstotkov gozdov in ne dosti manj poljske zemlje v Sloveniji je že v rokah nekmetov, meščanov, uradnikov in vladnih ljudi, ki v te gozdove in zapuščenca polja vlagajo svoje prihranke za negotovo bodočnost. Prav poseben problem je v tem, da je neobdelane zemlje iz leta v leto več — je pa v rokah lastnikov nekmetov, ki je ne znajo ali nočejo obdelovati. Stari zakon o dedovanju je žal dovoljeval drobljenje kmetij in znatne površine kmečke zemlje dajal v roke dedičev-nekmetov. To zemljo so mogli brez kontrole na veliko izkoriščevati razni prekupčevalci, saj so zadnji čas prišli v javnost težki primeri neopravičenega obogatitja prav s temi prekupčevanji...

Tako člankar v DELU. Do dna pa problemu s svojimi tožbami in upanjem na oba nova zakona o dedovanju ne pride. Kdor je zasledoval vse kmečke razmere od revolucije dalje, lahko uvidi, da je bil sloven-

ski kmet načrtno žrtvovan za "zmago proletariata", kot se glasi fraza. Bil je jedro narodne tradicije, globoko zakoreninjen v njej in zato je moral na silo pasti. Ponizan je bil na državljana druge stopnje: brez zavarovanja, obdavčen do uničenja, njegovim pridelkom so drugi določali sramotno nizke cene. Nobenih dobrin novih gospodarjev ni smel biti deležen, njegove sinove in hčere pa so mu s silo jemali v mesta in tovarne. V vsem tem je načrt stodontno uspel, uspel pa ni istočasno na drugem koncu, da bi industrija dvignila blagostanje dežele in zares odrezala večji kos kruha. A kaj pomaga zmaga nad kmetom in njegovim delom na lastni zemlji, ko pa je treba danes po 25-letih uničevanja uvažati kruh. Vsi ukrepi ne bodo dosti za legli danes, če ne bodo šli v globino in na široko vrnil kmetu časti in ponosa, ki mu gre. Vsa ta leta so dovolj jasno pokazala, da kmet ne bo zares kmet samo kot uslužbenec osem ur na dan, pa četudi z ugodnostmi, ki jih zahteva industrijski delavec ali uradnik. Kmet ne potrebuje vojske strokovnjakov, blagajnikov, revizorjev, direktorjev in sindikalnih basov za dobro obdelovanje svoje zemlje. Kmet morda potrebuje modernih nasvetov in jih bo tudi sprejel, ne bo si pa pustil s silo ukazovati, kaj in kako naj dela na lastni zemlji, ki jo pozna in ljubi kot svojo dlan. Potrebuje samo pošteno zakonodajo, ki mu bo vrnila čast in položaj: da je kralj na svoji zemlji. Ko bi to dobil, bi kmalu ne ostalo niti pedi slovenske zemlje, ki bi bila neobdelana in zapuščena...

Tako nekako članek v DELU komentira J.K. v argentinski SVOBODNI SLOVENIJI in dati mi moramo prav. Tudi vsak slovenski kmet bi mu pritrnil, če bi smel brati izseljenški tisk.

Starejša gospa vrže beraču milodar v klobuk in ga hoče tudi malo potolažiti "Res je hudo biti takole hrom. Pa vendar bi bilo verjetno še hujše, če bi bil slep..."

Berač se je spozabil: "To je pa res, gospa! Ko sem bil slep, so mi ljudje metali v kapo same gumbke..."

S tem je bila zadeva odpravljena. Vendar se mi je zdelo, da je mama mene bolj ostro pogledala kot Tičeta. Morebiti zato, ker sem bil jaz na vrsti, da nekaj rečem, in se je bala, da bom kaj grdega rekel. Kdo naj bere vsako mamino misel?

Na tisti mamin ostrí pogled sem pozabil, na Tičeta pa ne. Bila mi ga je polna glava. Ali pojde fant res v Ljubljano? Ali smo zato imeli takrat nadučiteljev obisk...?

Drugi dan sem prežal, kje in kdaj bi dobil mamo na samem. Posrečilo se mi je. Stopil sem tesno k njej: "Mama, ali Tiče res paje v ljubljanske šole?"

Prav tiho sem vprašal, pa sem se vendar takoj ozrl okoli sebe, če ni Tiče kje blizu. Saj je znal fant kar na lepem stati pred tabo, če si ga še tako tiho klical. No, zdaj ga res ni bilo nikjer videti.

Opazil sem, da se je začudila. Malo je pomolčala, potem pa je prav tiho vprašala: "Ali ti je sam povedal?"

Napeto je pričakovala moj odgovor in oči ves čas obdržala na meni. To mi je dalo misliti. Videl sem, da sem jo iznenadil. Začutil sem, da sem zdaj jaz na vrhu. Le čakajte, mama, boste videli, da ni samo Tiče pri hiši upoštevanja vreden! Iz te misli mi je zrasel odgovor: "Malo mi je povedal, malo vem sam od sebe."

Takega odgovora ni pričakovala.

"Kako si pa vedel malo sam od sebe?"

Počakal sem, da sem jo še bolj pripravil. Potem sem privil, da je moralo držati: "Ko je pa bil gospod nadučitelj pri nas..."

Mama me je premerila z očmi od vrha do tal.

"Kaj si pa takrat slisal?"

"Nobene besede! Ko mi je Tiče tisto povedal, sem se na ono spomnil."

Zdaj me je prav posebno čudno pogledala. In je rekla kot sama sebi: "Pa se mu menda res že odpira pamet!"

Ta mamina beseda se mi ni zdela prav nič narobe. Tudi to je bilo zdaj gotovo, da Tiče res pojde. In mi je bilo že skoraj všeč. Drnulčev je in naš najstarejši. Ko njega ne bo doma, bom mogel jaz priti bolj do veljave.

Kmalu po tistem so prišle nove reči. Od ceste ali od Povšče se je zaslíhal oster in zelo hreščeč glas, ki ni mogel priti od drugod kot iz grla Žirovčevega očeta. Kričali so, kar so najbolj mogli. Le kaj jih je tako razdražilo? Bo gotovo vredno pogledati!

Brž sem bil na melini in vlekel na ušesa. O, tudi videti je bilo kaj. Ampak blizu sebe sem zagledal Tičeta. Bog ve, odkod se je naenkrat vzel? Preveč nerodno mi pa ni bilo. Saj zdaj je gotovo, da pojde fant v Ljubljano. Morebiti bo prav, če ga začnem malo bolj upoštevati.

Počasi in previdno sem se mu bližal. Obstal sem toliko proč, da bi ga mogel ogovoriti, če bi bilo potrebno za izmenjavo besed. Oba sva lahko dobro videla, kaj se ob Povšči godi.

Godilo se je pa tole: Žirovčev oče so stali na cesti prav nad Povščo. Tam, kjer je še tekla po starem tik pod našo melino. Na oni strani so bili trije tuji možje: prav v tistem kotu, kjer si je Povšča napravila novo strugo čez Loko. Kazali so očetu sem čez z rokami sem pa tja, gor in dol, pa spet z eno roko v vodo, z drugo pa sem čez. Oče pa s palico in hreščečo besedo nazaj, da je onim zmanjkovalo glasu. Nič nisem mogel razbrati, kaj si dopovedujejo, a že samo gledati jih je bilo vredno.

Nazadnje sem se naveličal. Tiče je pa še kar naprej napeto gledal v dolino. Ugibal sem, če bi bil zdaj že čas za kakšno besedo.

Bolj spoštljivo kot po navadi sem vprašal: "Tiče, ali se tebi kaj zdi, kaj počno oni?"

"Vse! Pa zdaj še nič ne počno, šele merijo."

Bil sem pošteno iznenaden. Kar "vse" se mu zdi! Mora imeti res že na široko odprto pamet! Zmerom večje spoštovanje sem dobival do njega. Fant pa ni črnil besede več.

Nekaj časa sem vzdržal; potem pa me je spet premoglo: "Kaj si rekel, da delajo?"

"Nič nisem rekel, da že delajo. Delali pa bodo. Oči imej odprte in spomni se, kaj nama je ata povedal takrat pod vodenico!"

Dober nauk! Takoj sem se spomnil. Zdaj vem, da Žirovčev mlin ne sme ostati na suhem. Vse mi je bilo naenkrat jasno. Tudi bo menda res, da večina Povšce teče po novem. Bo le Tičetova držala! Na tihem sem se podajal, rekel pa nisem nič.

Spet sem se zagledal v Žirovčevega očeta. Kričali so kar naprej, pa nisem nič razumel. Le njihova beseda mi je udarila na uho natanko tako, kot bi bili zavpili: "Gostač!..."

Vsa radovednost, ki mi je prvič vstala ob tej besedi, je znova planila vame. Kako naj pridem stvari do dna? Ali naj vprašam Tičeta? Zdajle sva lepo skupaj in nikogar ni blizu. Morebiti pa ve in bo povedal. Če ne naravnost, pa vsaj po ovinkih.

"Kaj se pa pravi 'gostač', Tiče?"

Kar čutil sem, kako spoštljivo je bilo moje vprašanje. Za spoznanje se je obrnil v mojo smer. Malo je pomislil, preden je vprašal: "Kje si pa to besedo pobral?"

Prestrašil sem se in kri mi je udarila v lice. Nak, ne bom povedal, kdaj sem jo prvič slišal! Na Tičetu vidim, da mora biti beseda res grda. Žirovčevega očeta nisem imel rad, a hud tudi nisem bil nanj. Toliko sem jih pa spoštoval, da bi jih ne maral spraviti od dobro ime. Že zato ne, ker sem samo zanje vedel, da so "oče".

(Dalje prib.)

Naše nabirke

DAROVI ZA SKLAD "MISLI": \$13.— Franc Male; \$6.— Julka Paulič, Ivan Stanjko; \$2.— Andrej Lavrenčič, Angela Križman, Anton Požar; \$1.— Ivanka Penca, Matilda Klement, Toni Irgel, Ivan Bratina, Anamarija Cek, George Marinovič, Albin Gec, Ivan Mervar, Stanko Faturo, Ivanka Žabkar.

P. STANKO PODERZAJ, INDIJA: \$10.— T. U. (za lačne); \$5.— J. M., Julka Paulič; \$3.— Stanko Andrejašič; \$1.— Matilda Klement.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$40.— Dobrotniki po p. Bernardu; \$10.— Zofija Brkovec.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$64.20 Julka Mrčun; \$10.— Družina Anton Bavdek; \$4.— Marija Radin (za lačne); \$2.— Matilda Klement, George Marinovič, Frančiška Mukavec, N. N. (za lačne).

FRANČISKOVA MLADINA: \$5.— Julka Mrčun; \$2.— Matilda Klement, George Marinovič.

SLOMSKOVA ZADEVA: \$1.— George Marinovič.
Dobrotnikom Bog povrni!

Slovenska razstava v Kew:

oddelek "MISLI" in našega tiska v zdomstvu in zamejstvu

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.

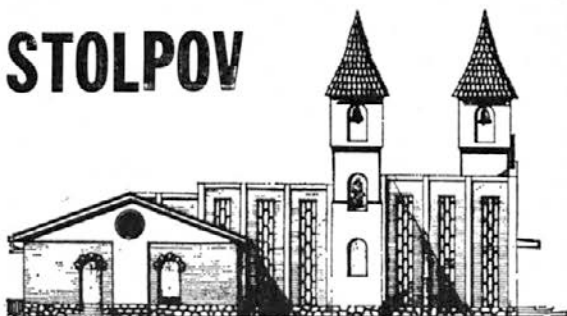
Fr. Valerian Jenko O.F.M.

St. Raphael's Slovene Mission

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvi!)

Tel.: 637-7147

SLUŽBE BOŽJE

V Merrylandsu — Veselovem — je redna slovenska služba božja vsako nedeljo ob 9:30 zjutraj. Pol ure pred mašo je prilika za sv. spoved. Prav tako je redna sv. maša **vsako soboto ob 6:30 zvečer**. Ta služba božja lahko po vaši izbiri velja že za nedeljsko. Tudi **prve petke** v mesecu praznujemo z večerno mašo ob 6:30 in pobožnostjo v čast **Srcu Jezusovemu** (Torej 5. oktobra). Na **prve sobote** po večerni maši pa opravimo kratko molitev za **blagor domovine**. Ob tej priliki zmolimo tudi prošnjo za **proglasitev blaženim Slomška in Bařaga**. V soboto, 29. septembra, je god svetih nadangelov Mihaela, Gabriela in Rafaela, torej je ta dan praznik našega cerkvenega zavetnika. **Praznovali ga bomo s slovesnejšo službo božjo naslednji dan, v nedeljo 30. septembra.**

Na **nedeljo 7. oktobra** bo izredna maša ob dvanajstih na Slovenski zemlji, Horsley Park. Po maši sledi piknik v priredbi Slovenskega društva Sydney.

Wollongong ima redno mesečno službo božjo vsako drugo nedeljo v mesecu, torej 14. oktobra ob 5. uri popoldan v kapeli Villa Maria, vhod iz Corrimal St. v bloku med Campbell & Gipps Sts.

Canberra dobi redni obisk slovenskega duhovnika s službo božjo vsako tretjo nedeljo v mesecu. Naslednja maša bo 21. oktobra ob 6. uri zvečer pri sv. Petru in Pavlu, Garran, A.C.T.

Brisbane ima izredno slovensko službo božjo na četrto septembrsko nedeljo, 23. 9. 1973 v St. Mary's, Merivale St., South Brisbane, ob 6. uri zvečer. Pred mašo bo spovedovanje (med avstralsko farno mašo). Prosim, sporočite še drugim rojakom, ki ne bodo brali tega sporočila. Upam, da boste pevci in organist lahko prišli vsaj enkrat skupaj in se z vajo pripravili za petje pri službi božji.

Newcastle je v septembru zopet na vrsti, ker je pet nedelj. Tako bo slovenska služba božja za ta okraj v nedeljo, 30. septembra, ob 6. uri zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Hunter St., Hamilton. Pridite in še druge rojake povabite!

KRSTI

Viktorija Hermina Cucek, West Ryde. Oče Viktor, mati Alma, rojena Samsa. Botrovala sta Toni in Marija Laznik — 4. avgusta 1973.

Slovenske sestre — frančiřkanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

David Rutar, Berala. Oče Toni, mati Gordana, rojena Vidakovič. Boter je bil Ivan Bratinščak — 11. avgusta 1973.

Vanesa Antonija Marinič, Windang. Oče Janez, mati Bernarda, rojena Baša. Botrovala sta Franc in Nadja Baša — Wollongong, 12. avgusta 1973.

Erik Ernest Dolšek, Blacktown. Oče Peter, mati Štefanija, rojena Štajcer. Botra sta bila Vlado Brekan in Justina Poršek — 18. avgusta 1973.

Stanislav Daniel Marinč, Burwood. Oče Jože, mati Danica, rojena Flajnik. Botrovala sta Franc Mramor in Marica Tomažič — 19. avgusta 1973.

POGREB pokojnega Pavla Česnika (o smrti sem poročal v avgustovi številki) se je vršil ravno na praznik Vnebovzvetja Marijinega, 15. avgusta. Zadnje počivališče je našel na Field of Mars pokopališču, Ryde, grob številka G-592. Okrog 30 rojakov in znancev se je zbralo ob Pavlovem grobu. Po končanih molitvah so med seboj zbrali \$86 za sv. maše. Ena od teh sv. maš je že bila opravljena sedmi dan pogreba v Merrylandsu. Ostale pa pridejo na vrsto v teku nekaj mesecev. Hvaljevredno je, da so prijatelji mislili na dušo pokojnega Pavla in poskrbeli za sv. maše. Bog jim povrni!

Družina **Franca in Elvire Frenetič** iz Blacktowna žaluje za dvojčkoma **Petrom** in **Davidom**, ki sta bila rojena 12. avgusta. Porod je bil predčasen. Čeprav so ju dali v inkubator, sta vendar še isti dan oba podlegla težavam dihalnih organov. Eden je živel pet ur, drugi pa sedemnajst. Bila sta krščena in prerojena v božje otroke, predno ju je Stvarnik vzel k sebi. Pokopana sta bila na Rookwood pokopališču 16. avgusta. Družini naše iskreno sožalje!

Slovenci smo dobili na Rookwood pokopališču kos božje njive za **NAŠE GROBOVE**. Zaenkrat so nam odobrili dvajset grobov. Hvaležni smo g. inž. Ivanu Žigonu, ki nam je napravil ličen načrt za kapelico na tem našem delu pokopališča. Kapelica bo tihično slo-

venska in bo lep okras in spomin našim pokojnim. Poleg grobov okrog kapelice je v načrtu, da bi na steno kapelice pritrtili ploščo, ki bo imela imena vseh rojakov pokopanih na tem in na drugih pokopališčih v Sydneyu.

DRUŽABNA PRIREDITEV v Masonic Hall, Pitt St., Merrylands bo na zadnjo septembrsko soboto, 29. sept. Dobiček bo za kritje stroškov v zvezi s slovensko šolo v Merrylandsu. Ob tej priliki do dramski odsek Slovenskega društva znova uprizoril enodejanko "Ne kliči vraga!" — Druga taka zabava, 20. oktobra, ki sem jo omenil v avgustovi številki, pa se zaradi tehničnih zaprek ne bo vršila. **Torej samo 29. septembra.**

ASFALT ob sestriški hiši, kot "driveway" za parkiranje avtomobila smo dobili pred nekaj tedni po zaslugi g. Karla Simenčiča. Smo mu res hvaležni za to potrebno pridobitev. Sedaj ob deževnih dnevih ne bo več treba mešati blata s čevlji in kolesi. — Tudi trava na dvorišču, ki jo je posadil pred meseci g. Anton Devetak, že lepo zeleni. Še nekaj toplega vremena, in treba jo bo že prvič kositi. — Sedaj dež ne pride več do živega notranjosti naših zvonikov. G. Herman Šarkan je namreč pred kratkim na vrhnjih zvonikovih ploščah okrog odprtini napravil cementni okvir. — G. Zoran Žele pa ob sobotah pridno skrbi za rastline, ki krase zunanost naše cerkve. Dva Lojza, namreč g. Schiffler in g. Švigelj, sta v zadnjem času opravila v Veselovem lepo število mizarških del, g. Vinko Kobal pa mnoga pleskarska dela. Če bi pa šli časovno nazaj v začetke naše gradnje, bi seveda morali naštetati še veliko več rojakov, ki so darovali čas in delo za naš verski center. Zato vsem tem imenovanim in tudi drugim iskrena hvala in Bog plačaj!

SLOVENSKA ŠOLA V MERRYLANDSU ima trenutno svoje zaslužene spomladanske počitnice. Znova bomo poprijeli s poukom v soboto 15. septembra ob 2. uri popoldan. Novi učenci še vedno dobrodošli!

ROŽNI VENEC bomo molili v mesecu oktobru vsako soboto deset minut pred večerno mašo, to je ob 6:20 zvečer. Prav je, da to prelepo molitev znova poživimo! Namen pa naj bo: **ZA POŽIVITEV VERE V NAŠIH IZSELJENSKIH DRUŽINAH.**

P. BERNARDU se je proti koncu septembra zdravje poslabšalo in je bil potreben zdravniške nege. Prepejli so ga v Sacred Heart Hospice, Darlinghurst. Upamo, da bo čez kak teden že med nami v Veselovem, kjer mu bosta domača postrežba in domače okolje gotovo najboljše zdravilo. Naš starosta se vsem rojakom zahvaljuje za razne pozornosti, predvsem za molitve, za katere se še vnaprej priporoča. Žal na pisma ne more odgovarjati, vse rojake pa preko **MISLI** prisrčno pozdravlja.

TUDI DRUGIH BOLNIKOV ne pozabimo v molitvah! V St. Joseph Hospitalu, Auburn, je zopet Ivanka Žele, ki je v teku enega meseca morala že na drugo operacijo. Ivanka Kovačič se zdravi v Coorabel Hospitalu, Ryde. Marija Cenčič iz Concorda je prestala ope-

racijo v Rachel Forster bolnišnici v Redfern. V Parramatta District Hospitalu se zdravi Marija Žbogar, Ana Bertonec pa v Auburn District Hospitalu, dočim je v Prince Henry Hospitalu še vedno enajstletna Elenora Rojc iz Revesbyja. Nadalje sta med bolniki še vedno Zofija Brkovec in Ferdinand Jerman. — Vsem omenjenim in ostalim bolnikom želimo skorajšnjega zdravlja!

ZAHVALA. — Gospa Zofija Brkovec se iskreno zahvaljuje vsem rojakom in znancem za številne pozornosti v času njene bolezni v Prince Henry Hospitalu. Hvaležna je za sv. maše in molitve za njeno zdravje, za cvetje, karte, obiske in razne druge usluge. Bog plačaj vsem!

AVE MARIA mesečnik že dolgo vrsto let prihaja v Avstralijo iz Ameriških Brezij. Vsa leta je imel razpošiljanje po Avstraliji na skrbi p. Bernard. Žal sedaj zaradi bolezni ne more več. Zato je prosil Slovenske sestre v Merrylandsu, da bi prevzele to skrb za njim. Rade so se odzvale prošnji in sedaj prihaja Ave Maria mesečno iz Merrylandsa okrog štiridesetim naročnikom širom Avstralije. List prinaša lepo duhovno branje, obenem pa tudi poročila dogodkov med ameriški Slovenci in posebej o slovenskih romanjih v Lemontu. Kateri koli rojak v Avstraliji se zanima, kakšen je list, naj piše sestram v Merrylands (naslov je zgoraj). Lahko prejme list samo na ogled, ali pa si ga naroči. Naročnina je še vedno \$3.00. Tudi stari naročniki plačajo od sedaj naprej naročnino sestram v Merrylandsu.

VARUJMO SE NEPOŠTENIH! To stvarilo naj velja vsem rojakom, da se bodo čuvali nepoštenih ljudi, ki hočejo živeti od žuljev drugih rojakov. Tu mislim tiste, ki grdo izrabljajo poznanje in prijateljstvo rojakov in si od njih izposojajo razne manjše in večje vsote denarja, ki ga nikoli ne vrnejo. Tudi v zadnjih mesecih je v Sydneyu eden takih rojakov, ki si je po raznih poročilih izposodil nad dva tisoč dolarjev od rojakov in drugih znancev. Rad si dela prijateljstva; toda včasih že drugi dan po prvem srečanju pride po denar na posodo. Pazite, da tudi vas ne prevvari. Ta človek in njemu podobni ljudje naj vedo, da pravični Bog še obstoja. Vse, kar si nekdo krivično pridobi, mora povrniti na tem ali na onem svetu. En krivičen vinar deset pravičnih poje!
P. Valerijan

Vljudno ste vabljeni na

DRUŽABNO PRIREDITEV

ki bo v Masonic Hall, Pitt Street, Merrylands v soboto, 29. septembra 1973, ob 8. uri zvečer.

Prvi del prireditve je ponovitev enodejanske "NE KLIČI VRAGA"

(usluga igralske skupine Slovenskega Društva)

Igri sledi zabava s plesom.
Dobiček je za kritje stroškov slovenske šole v Merrylandsu.

Dobrodošli!

Z Vseh Vetrov

SLOVENSKO ŽUPNIJO NA DUNAJU je s posebnim odlokom z dne 14. maja letos ustanovil dunajski kardinal Koenig. Za njenega prvega župnika je imenoval duhovnika ljubljanske nadškofije, **Fathra Alojzija Sterleta**, ki že nad dvajset let živi in deluje v ZDA. Z redno slovensko mašo so začeli 15. julija in sicer za enkrat v elizabetinski cerkvi. Upajo pa kmalu na lastno središče, ki naj bi služilo duhovnim, socialnim in kulturnim potrebam tamkajšnjih Slovencev. Dunaj in okolica jih imata menda okrog 2000. Vsi verjetno več ali manj kar dobro nemško tolčejo. Vendar je lepo in prav, da Cerkev in škofije upoštevajo želje narodnostnih skupin. Saj vsakdo moli najraje v svojem jeziku, pa četudi bi še tako dobro obvladal jezik dežele, v kateri živi.

O NAŠEM "BUDGETU", ki ga je nedavno objavila avstralska vlada, tudi ne bi bilo napak kaj napisati in naše ljudi seznaniti z njim. A zanj bi bilo treba več kot le nekaj vrstic. In člankarja, ki se na te stvari bolj razume kot se urednik. Sicer bo pa "Budget" kmalu vsakdo občudil, tudi MISLI z dvigom poštine... Kot beremo v časopisih, je na široko odprl pot inflaciji.

PONAŠAMO SE RADI z vedno novimi iznajdbami, pa nas dostikrat odkritja starodavnosti spravijo v zadrego. Nedavno so našli na zapadni obali Sicilije blizu San Pantaleo potopljeno punsko ladjo, o kateri so mnenja, da je stara okrog 2200 let. Je seveda lesena, a znanstveniki se zama trudijo ugotoviti s kakšno snovjo je bil namazan les, da še danes po tolikem času ne propuščja vode. Gre za neko voščeno snov, ki ji ne znajo imena.

Ni prvič, da moderni znanstveniki takole obtiče pred skrivnostmi, ki so stoletja in tisočletja za nami.

O KUBI zadnji čas ne zvemo dosti. Zaprla se je kot školjka in pod Castrovim vodstvom doživlja svoj socializem. Izjava Guntra Maschke-ja, ki je kot ubežnik iz nemške armade preživel tam eno leto in se je zdaj razočaran vrnil domov, pa nam pove tole: Kuba je večglava pošast in te glave se imenujejo: lakota — strah — zmeda — teror — laži. Zaradi lakote je vsesplošni predmet pogovorov — hrana. Vsakdanja vprašanja: "Ali si imel kaj sreče na črni borzi?" in

"Kje bi se dalo kaj ukrasti?" Stari Castrovi prijatelji in oficirski zbor so aristokracija dežele in edina podpora režimu. Ti žive edini v razkošju in imajo vse privilegije. S funkcionarji režima se vozijo v luksuznih Alfa-Romeo avtomobilih in pridigujejo narodu o žrtvovanju ter odpovedi v blagor skupnosti, sami pa si lahko privoščijo vsega na pretek. Na rokah se jim svetijo najdražje ure in med prsti vrtijo Upmann cigare...

To sporočilo nas spominja na marsikaj, kar smo tudi sami doživljali. Bajne obljube, nato "osvoboditev" in nastop Djilasovega "novega razreda ljudi". Plačuje pa narod, ki je obljubam verjel in jih resno vzela. Žalostno je pri tem to, da se svet iz vseh teh primerov kaj malo nauči ter kar naprej velja rek: Zgodovina se ponavlja... Včasih bi rekel, da se tudi mi nismo še nič naučili.

V DERENDINGENU v Nemčiji, kjer je umrl Primož Trubar in so lani nad domnevnim njegovim grobom odkrili križ ter spominsko ploščo, so letos odkrili še njegov doprni kip. Tam so v ulici, imenovani po našem rojaku, zgradili tudi novo župnijsko središče in ga prav tako poimenovali po Trubarju. Župnijska knjižnica hrani precej knjig, ki jih je tu pisal naš "Kolomb slovenske knjige". Kljub življenju na tujem ni pozabil svojega rodu in njegove govorice.

Na slovesnosti odkritja spomenika se je letos 22. julija zbralo tudi precej Slovencev iz domovine ter raznih nemških delavskih središč. Posebno pozornost so vzbujale narodne noše iz Rašice, Trubarjevega rojstnega kraja.

WERNER VON BRAUN, vesoljni znanstvenik, ob mnogih prilikah mimogrede pove, kako bodo razne iznajdbe, ki so danes zgolj v zvezi s poletji v vesolje, tudi na zemlji kaj praktičnega značaja. Na primer "diagnostične tipalke", pritrjene na telesa astronautov z nalogo: pošiljati po radiu podatke o delovanju srca, dihu in temperaturi. Po znanstvenikovem mnenju bi se ista priprava, zvezana z ustreznimi računalniki, odlično obnesla po bolnišnicah kot stalno nadzorstvo nad življenjsko pomembnimi organi bolnikov.

"Vsaj 10,000 ljudi umre na leto samo zato, ker

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
ali tudi samo na eno stran
MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB
POTOVANJE OKROG SVETA SAMO 5718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNISKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

bolnišnice nimajo dovolj osebja za intenzivno nadzorstvo nad bolniki vseh 24 ur na dan", je rekel von Braun. Tiplalke bi prezaposlenemu osebju lahko stalno beležile bolnikovo stanje na boljše ali slabše.

Kdor misli zboleti, naj torej počaka še nekaj let! Te tiplalke bodo smrt kar pošteno odganjale od bolniških postelj — za vselej je pa seveda ne bodo odgnale . . .

* **O SRI LANKA**, kot se zdaj imenuje bivša republika Ceylon, poročajo svetovni novinarji kaj zanimive reči. Vlada je hotela pokazati svojo dobrotljivost in svoje moško besedo, da bo održala obljube. Dala je vsem vse, pri tem pa je pozabila na zmogljivost dežele in zašla v hude gospodarske krize. Pozabila je tudi, da prebivalstvo več zahteva, čim več dobi. Zdaj hočejo zlasti mladino navduševati za žrtve do domovine in tako na lep način krizi postriči peruti. Mladina je začela javno demonstrirati ter v organiziranih sprevedih kričati pred vladno palačo: "Mi **nočemo** zastojkega riža! Mi hočemo piti čaj brez sladkorja . . ." in podobno. Mora biti več ali manj le idealna mladina, da jo kdo spravi v sodelovanje k tem vrstam demonstracij. Se pa le malo čudno sliši, ko končno pride na dan po svetovnih časopisih, da je take in podobne "iz-

grede" tajno organizirala — z gospodarsko krizo zaskrbljena vlada sama . . .

OČE ATOMSKE FIZIKE, znameniti Einstein, je ob priliki izjavil: "Bolj ko se poglobljam v čudo atomov, bolj moram priznati, da je Nekdo, ki jih je naredil . . ." Že to je dalo marsikomu misliti, saj je bil Einstein priznan kot največji znanstvenik vseh časov. Nekateri tako radi poudarjajo, da vera in znanost ne gresta skupaj. Zdaj pa je Ameriški State Department objavil nek dokument, ki nazorno kaže, da je Albert Einstein tudi visoko cenil katoliško Cerkev, četudi sam ni bil njen član. Izjavil je, da je katoliška Cerkev "ugledna in edina zgodovinsko trajna organizacija". Zanimive besede, ki tudi marsikomu mnogo povedo.

NAGLO UPADANJE ROJSTEV zaznava uradna statistika Sovjetske zveze, kar pa Rusiji ni kar nič prav. Od leta 1950 do 1970 je število rojstev padlo od 26 na 18 na tisoč prebivalcev. Med vrsticami priznajo, da je krivda v sistemu, ki zaposluje žene z isto "pravico" kot moške. Saj je v istem obdobju, kot je znatni padeč rojstev, število zaposlenih ruskih žena narastlo od 19 na 46 milijonov. — Bodo morali že izbrati: ali ženska zaposlitev, ali porast porodov. Obojega pač tudi Rusija ne bo mogla imeti . . .

KOTIČEK NAŠIH MALIH

OČKU

OČKA, POVEM TI ZARES IZ SRCA,
DA STA NAM Z MAMICO VELIK ZAKLAD.
SREČA, VESELJE PRI NAS STA DOMA,
KER NAS IZ DNEVA V DAN BOLJ IMAS RAD.

O, SAJ POZNAMO NEMIR IN SKRBI,
TUDI BOLEZEN SE KDAJ OGLASI.
PA SE NAM MAMICA VEDNO SMEJI,
KADAR ZAGLEDA SPET TVOJE OČI.

VČASIH SI TRUDEN, PA SI LE VES NAŠ,
KO POGOVARJAŠ SE Z NAMI, IGRAŠ...
VSAKEMU DUŠO NJEGOVO POZNAS,
VSAKEMU SAMEGA SEBE RAZDAŠ.

IRENEJA RABIČ

Dragi striček! — Zelo sem vesela, da si predzadnjokrat vsaj moje pismo objavil in ga nisi vrgel v koš, kakor si naredil z mojo rešeno uganko. Sem mislila, da bom izžrebana, pa se me nisi usmilil. Le čakaj, če prideš kdaj v Sydney, Te bom za lase, če jih še kaj imaš.

Zelo bom zadovoljna, da bi se v Kotičku oglasilo vedno veliko otrok, da bi se z njimi vsaj na ta način spoznala.

Naj bo dosti za danes. Pa še drugič kaj! Vsem prijateljem po širni Avstraliji lep pozdrav, najlepšega pa Tebi! — **Brigita Bedernyak, Ashfield, N.S.W.**

Dragi Kotičkarji! — Ni dolgo, ko sem obhajal osmi rojstni dan. Žal mi je bilo, da očka ni bilo zraven, ko nas je lansko leto v oktobru tako nepričakovano zapustil. Z bratom sva vsako jutro zgodaj vstala, da sva ga spremila, ko je šel na delo. Tudi tisti dan, ko se je atu zgodila nesreča pri delu. Ko sem ga zjutraj poljubil, nisem vedel, da ga zadnjokrat. Zelo ste srečni, ki še imate očka. Jaz pa samo z mamo in bratom obiskujem tatin grob. Lepe pozdrave vsem Kotičkarjem! — **Romeo Iskra, Leichhardt, N.S.W.**

MOJA SLOVENSKA ŠOLA. — Vsako soboto hodim k slovenski cerkvi v šolo. Jaz in moja sestra Lucija sva zelo vesela, da se učiva slovensko. Še naj-

DRAGI OTROCI! Zadnjokrat sem vam predstavil Lauro, ki poučuje na High School v Naracoorte, S.A. Toda ona ni edina, ki dela veselje Premrlovim v Penoli. Ne bilo bi prav, da bi ne omenil tudi njenega brata, ki je bil celo dve leti mlajši, ko je s starši zapustil Slovenijo in se podal v tujino: najprej v Francijo, potem pa v Avstralijo. **BORIS PREMRL** je bil rojen v Postojni. V francoskih šolah se je mučil s francoščino, tu je začel z angleščino. V Penoli je končal High School, zdaj pa je že zaposlen v Adelaidi pri velikem podjetju za gradnjo cest, obenem pa študira na Tehničnem inštitutu. Ko bo končal študije, bo gradbeni inženir, če bo šlo vse po sreči.

Tudi Boris, kot njegova sestra Laura, ni zanemaril materinskega jezika in ga dobro obvlada. Nič ga ni sram govoriti po naše, četudi se včasih trudi najti pravo slovensko besedo, ki mu je v letih študija v angleščini ušla iz spomina. In atu rad pomaga, kadar je doma. Ker očka rad čebelarji, je tudi Boris kar pravi čebelar in se nič ne boji čebeljega pika. V Adelaidi čebele gotovo pogreša, še bolj pa najbrž medu, ki je pri Premrlovih v Penoli vedno na razpolago.

mlajši brat Richard rad smukne v razred, toda ker je vedno veliko učencev, mora biti zunaj pri mami. Meni je najbolj všeč, ko pojemo. — **Jožef Laznik, 13 let.**

MOJ PSIČEK IN MUCA. — Imam psička in muca. Psičku je ime Rex, je velik in črne in rjave barve. Zelo rad je meso in zelo glasno laja. Muci pa je ime Miki in je bele in rjave barve. Kadar je lačna, mijavka. Potem pa spi in prede takole: GGG-RRR... Oba imam zelo rada, ker se z mano igrata. — Ali imate tudi vi kakšno žival? — **Melita Frenetič, 8 let.**

Samo N.S.W. se oglašja. Kje pa ste ostali slovenski otroci? — Striček.

*

Učiteljica: "No, Tonček, pa mi brž naštej pet divjih živali!"

Tonček: Lev... tiger... — in trije krokodili!"

LEICHHARDT, N.S.W. — Vsem prijateljem in znanecem svojega nepozabnega moža Romea sporočam, da bo maša za obletnico njegove prerane smrti na nedeljo 14. oktobra ob 9:30 v slovenski cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Posebna maša zanj (izven običajne nedeljske maše) pa bo v slovenski cerkvi tudi ob priliki pokojnikovega rojstnega dne, na zadnjo nedeljo v oktobru (28. oktobra) ob 10:30. Hvaležna Vam bom, če bi se zbrali v čim večjem številu, da skupno pomolimo za njegovo dušo in počastimo njegov spomin. — Še vedno žalujouča vdova **Antonija Iskra s sinovoma.**

BRAYBROOK, Vic. — Z zanimanjem sem bral zgodbo o junaških Blejkih, ki so pred Francozi rešile cerkvene zlate in srebrne posode otoške cerkvice. Nisem je še slišal. Da, da, če se ženske organizirajo, so kot roj čebel: ne moreš se jim ubraniti! Da pa ne boste mislili, da so samo Gorenjke tako hrabre, naj omenim nekaj iz štajerske zgodovine. Pri nas so pa celo turški oddelek zmagovito odgnale.

Jeruzalem, kraj v lepih Slovenskih gorica, mnogi

morda ne poznate. Poznano pa Vam je mogoče ime "jeruzalemčan", kakor pravijo vinu svetovnozanega slovesa, ki ga pridelujejo v jeruzalemskih gorica. Kraj je dobil ime Jeruzalem menda po svojih lastnikih v 13. stoletju. Takrat je namreč Friderik I. podaril Ptujski grib z okolico križarjem, nemškemu viteškemu redu. Ti so v spomin na svete kraje, katere so branili v križarskih vojskah, izbrali ime Jeruzalem. Ali pa je morda ime nastalo kasneje in ga je izbralo ljudstvo v spomin na lastnike-križarje. Vsekakor je cerkva na prijaznem griču kulturno-zgodovinski spomenik in ima v glavnem oltarju posnetek jeruzalemske podobe.

V tem kraju nam zgodovina govori o dogodku, ki se je odigral v letu 1662. Po bitki pri Sv. Lothardu se je oddelek turške vojske vračal domov preko naših krajev in seveda po svoji navadi pustošil. Prišli so tudi v Jeruzalem. Ne vem, kje so bili takrat moški, da o njih zgodovina molči. Morda so se zaprli v kleti in si dajali korajžo z jeruzalemsko kapljico. Vsekakor so se zbrale same vaščanke in prav tako kot na Bledu:

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:
RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

**SYDNEY
BLACKTOWN
LIVERPOOL
NEWTOMN**

241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 750-8402
6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
Westfield Shoppingtown, shop No. 37, Tel. 602-2318
62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806

s kosami, vilami, srpi in motikami so pričakale Turka. Premagale so ga in ga zapodile v beg na vzpetini, ki se še danes imenuje "babji klanec". Tako je bilo našemu Jeruzalemu prizanešeno — a zahvala gre junškimi Stajerkam, ki se niso ustrašile rdečih turških hlač. Kaj več pa o tem dogodku zgodovina menda ne pove. No, tudi to je vredno, da ne pozabimo. — Le pe pozdrave! — **Jože Žumer.**

CARINA, QLD. — Po posredovanju p. Bernarda, ki dobro pozna mojo knjižnico in moje prijateljstvo do slovenske tiskane besede, imam med svojimi knjigami zadnje knjižno delo Karla Mauserja: "**Le eno je potrebno.**" To je prva knjiga in težko pričakujem drugega dela. Je življenjepisna povest našega velikega rojaka Baraga, a pisana po zgodovinskih virih in se iz nje res vidi, da je Mauser zanjo mnogo študiral. Odlično opisuje razmere v Sloveniji ob Baragovem rojstvu in nadaljnih letih, ko so pri nas gospodarili Francozi. Življenjepisna povest se bere napeto od začetka do konca ter nam ne prikaže Baragove mladosti v kaki osladnosti svetniških življenjepisov, ampak v vsej stvarnosti in v široki razgledanosti. Kdor pozna Mauserja kot odličnega pisatelja, ki se je zlasti izkazal s svojim tridelnim romanom "Ljudje pod bičem", je lahko prepričan, da je tudi to njegovo delo branja vredno. Sam knjige nisem odložil, dokler nisem prišel do zadnje pike. Knjigo je ilustriral znani umetnik France Gorše. Res odlične stvari izdajamo v slovenskem izseljenstvu.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

Škoda, da primeroma malo ljudi sega po njih in jim knjiga ne pomeni veliko. Komur pa, je lahko ponosen, saj v tem mali slovenski narod visoko prekaša druge večje narode v izseljenstvu. Zlasti naš Mauser je vrh, ki mu gre vse priznanje, četudi žal domovina o njem molči.

Z iskrenimi pozdravi, tudi bolnemu o. Bernardu! Vesel sem, da še vedno drži v rokah pero in za vsako številko MISLI kaj napiše. — **Janez Primožič.**

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan:

72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

SYDNEY, N.S.W. — Članek o "deželi med Go-
rjanci in Kolpo" v junijski številki me je prijetno pre-
senetil in me spomnil rodni krajev. Posebno slika
Vinice z Žežljem v ozadju me je popeljala daleč na-
zaj, ko sem še kot otrok hodila s starši na božjo pot
k Žeželjski Mariji. Lepo je bilo in upam, da verni
Belokranjci še romajo na Žeželj.

Spominjam se stare podobice, ki mi jo je teta enkrat
kupila na Žežlju. Romarsko pesmico, ki je bila na-
tiskana na zadnji strani, sem se takrat kot otrok
naučila na pamet in jo še danes znam. Takole se
glasi:

Zmeraj sem mislil,
dneve sem štel,
ko bom na Žeželj
na božjo pot šel.

Zdaj je pa prišel
zaželjeni čas,
da bom pogledal
Mariji v obraz.

Žalostni starši
doma so ostali,
Mariji pozdrave
po meni poslali.

Oj, prosil, Marija žeželjska,
oj prosil, Marija, za nas!

Če smo to pesem tudi prepevali, se pa več ne spom-
njam. Morda bo še kateremu drugemu Belokranj-
cu znana, če je kdaj poromal na Žeželj. — Iskrene po-
zdrave vsem, zlasti pa Belokranjcem! — **Marija Plazer.**

ADELAIDE, S.A. — V soboto 18. avgusta sta v
cerkvi Kristusa Delavca v Mitchell Parku stopila pred
oltar in si obljubila zakonsko zvestobo **Robert Anthony**
KRALJ in **Deirdre Maire QUINN**. Oba sta rojena v Av-
straliji. Deirdre Maire je, kakor že ime pove, irskega
pokolenja, Robert pa je po starših slovenskega rodu.
Ko bi videli njun avto, s katerim sta se odpeljala na
poročno potovanje: saj skoraj njegove barve nisi videl,
tako je bil popisani. V Melbourne sta se ustavila in si
ogledala tudi slovenski verski center v Kew.

Mlademu paru želimo obilico božjega blagoslova na
skupno življenjsko pot! — **Poročevalec.**

Sodnik: "Povejte po pravici: ali ste zagnali stol v
svojo ženo, ali ne?"

Obtoženec: "Sem, gospod sodnik!"

Sodnik: "In vam je žal?"

Obtoženec: "Seveda, saj je bil skoraj nov!"

Žena obvezuje glavo možu — malo prej ga je
namreč z valjarjem po glavi. Med obvezovanjem mu
govori: "Revček, le kaj bi ti brez mene . . .!?"

Mišli, September 1973

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim
podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

"FRANK'S
AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

SLOVENSKE MESNICE
ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)

38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata
vsakovrstne mesne izdelke: **kranjske klobase, ogrske**
salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.
Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!
Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,
MELBOURNE, VIC.
(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

PAUL NIKOLICH

Govorimo slovensko

REŠITEV KRIZANKE AVGUSTOVE STEVILKE:

Vodoravno: 1. zavijam; 8. Indijec; 9. zvemo; 10. Vjvat; 11. imenovano; 15. akuten; 17. znanke; 20. amnestija; 24. mehak; 25. fakin 26. Jovanka; 27. Darinka.

Navpično: 2. vreme; 3. hromo; 4. mitra; 5. odzvok; 6. rjavit; 7. aceton; 12. Murn 13. Videm; 14. Navje; 16. esej; 17. Zemlja; 18. Anhovo; 19. kakšno; 21. nerad; 22. safir; 23. iskan.

Pri 15. vodoravno se je vrnila napaka. Namesto "kroničen" bi se moralo glasiti: "nasprotno od kroničen". Večina je šla mirno mimo napake, le naše sestre-bolničarke je beseda ustavila. Pač še niso pozabile svojih medicinskih šol. Prosim oproščenja!

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

Križanko so rešili: Lidija Čušin, Vinko Jager, s. Silvestra, Emilija Šerek, s. Miriam, Jože Grilj in Ivanka Žabkar ter Francka Anžin.

Izžrebana je bila Lidija Čušin.

SEPTEMBRSKA UGANKA

Na cesti sta se zaletela avtomobilist in kolesar. Kdo je bil kriv, ni važno. Za rešitev uganke so v tej zgodbi važna le **imena** in **priimki**. Iz avta je stopil šofer in po razgovoru dal kolesarju svojo vizitko. Glasila se je:

ZDRAVKO BOZIN

"Pa ravno zob sem si zbil pri padcu in bom še kruh težko grizel", je dejal fant ob kolesu. Tudi on je povedal svoje ime: "**JOVAN KEPECEVSKI**".

Ob obeh se je ustavil mož in dejal: "Če me morda potrebujete za pričo. Sem veliko na cesti in vidim mnogo nesreč. Tudi vaša mi ni ušla. Moje ime je **SIMON OPAŠ...**"

Kmalu so se zgovorili. Gospod se je nato z avtom odpeljal, fant je ravnal kolo, mož pa je odšel dalje.

Ali bi morda iz imen in priimkov mogli uganiti, kaj so bili vsi trije po poklicu?

Pravilna rešitev bo nagrajena. Pošljite jo najkasneje do 2. oktobra na uredništvo.

Božič se hitro bliža!
CENIK STANDARD DARILNIH

PAKETOV

Dr. J. KOČE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC., 3101 — Telefon: 86-8076

NAJSTAREJŠE IN NAJSOLIDNEJŠE SLOVENSKE TVRDKJE V AVSTRALIJU

Pohitite z naročili! Jamčim, da vsak paket vsebuje samo prvovrstno blago.

V CENAH PAKETOV JE VKLJUČENA IN VŠTETA CARINA IN VAŠI DOMA BODO DOBILI PAKET POPOLNOMA BREZPLAČNO V ROKE.

Letos ga bodo še prav posebno veseli, saj Vam je najbrž znano, da so se živila v Jugoslaviji zapet zelo podražila.

Vsi paketi so standard paketi in ne morem vpoštevati sprememb. Edino lahko predlagate, naj bo v paketu sladkor v kristalu namesto sladkorja v kockah in makaroni namesto špagetov.

Obenem z naročilom pošljite Money order. Gotov denar tudi lahko pošljete, toda samo v priporočenem pismu (registered letter).

PAKET št. 1:

1 kg riža Splendor
1 kg kave Santos Prima
½ kg finih keksov
½ kg kakava
1 kg sladkorja kristal

4 kg \$8.00

PAKET št. 2:

1.40 kg kave Santos Prima
1 kg sladkorja kristal
100 g čokolade mlečne

2.50 kg \$6.50

PAKET št. 3:

1 kg kave Santos Prima
1 kg olivnega olja
1 kg riža Carolina
100 g čaja Ceylon

3.10 kg \$8.00

PAKET št. 4:

1 kg riža Carolina
1 kg mila za pranje
1 kg kave Santos Prima
1 kg svinjske masti

4 kg \$8.00

PAKET št. 5:

1.60 kg kave Santos prima \$5.80

PAKET št. 6:

2 kg olivnega olja
2 kg makaronov/špagetov
2 kg riža Carolina
1 kg sladkorja kristal
100 g čaja Ceylon

7.10 kg \$10.00

PAKET št. 7:

1 kg kave Santos Prima
5 kg sladkorja kristal
5 kg makaronov/špagetov, finih
2 kg riža Zlato Zrno
½ kg popra v zrnju
½ kg čaja Ceylon

13½ kg \$18.00

PAKET št. 8:

2 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
5 kg svinjske masti
7 kg riža Carolina Ardizzone
1 kg rozin (grških sultan)

18 kg \$26.00

PAKET št. 9:

1 kg kave Santos Prima
5 kg makaronov/špagetov, finih
5 kg sladkorja kristal
5 kg riža Zlato Zrno
5 kg bele moke 00, najfinejše
1 kg olivnega olja
1 kg medu
2 kg svinjske masti
½ kg rozin (grških sultan)
100 g čaja Ceylon
100 g popra
2 stroka vanilje

26 kg \$29.00

PAKET št. 10:

1 kg kave Santos Prima
5 kg sladkorja kristal
10 kg bele moke 00, najfinejše
1 kg rozin (grških sultan)
10 kg riža Carolina Ardizzone
5 kg makaronov/špagetov, finih
1 kg olivnega olja
1 kg mila za pranje
½ kg toalet mila Palmolive
½ kg popra v zrnju
½ kg čaja Ceylon

35 kg \$34.00

PAKET št. 11:

2 kg kave Santos Prima
10 kg sladkorja kristal
5 kg bele moke 00, najfinejše
1 kg rozin (grških sultan)
5 kg špagetov/makaronov
5 kg riža Zlato Zrno
½ kg finih keksov
1 kg sira Parmezan, starega
2 kg olivnega olja
100 g popra v zrnju
100 g cimeta
100 g čaja Ceylon
200 g toalet mila Palmolive
32 kg \$41.00

PAKET št. 12:

10 kg bele moke 00, najfinejše
7 kg sladkorja kristal
5 kg riža Zlato Zrno
2 kg špagetov/makaronov, finih
2 kg kave Santos Prima
2 kg holandskega sira (hleb)
1 kg olivnega olja
1 kg rozin (grških sultan)
2 kg mila za pranje
½ kg toalet mila Palmolive
½ kg čaja Ceylon
½ kg popra v zrnju
33 kg \$41.00

PAKET št. 13:

90 kg (dve dvojni vreči) bele moke 00
\$34.00

PAKET št. 14:

17 kg svinjske masti (kanta)
\$19.00

PAKET št. 15:

45 kg (dvojna vreča) bele moke 00
\$17.00

PAKET št. 16:

4 kg svežih pomaranč (ali limon)
\$8.50

PAKET št. 17:

10½ kg zaboj svežih pomaranč (ali limon)
\$15.00

PAKET št. 18:

3 kg kave Santos Prima
3 kg riža Zlato Zrno
3 kg sladkorja kristal
3 kg špagetov Fedelini
3 kg bele moke 00, najfinejše
3 kg svinjske masti
18 kg \$28.00

PAKET št. 19:

45 kg (dvojna vreča) bele moke
3 kg kave Santos Prima
5 kg riža Carolina Ardizzone
10 kg sladkorja v kockah
68 kg \$41.00

PAKET št. 20:

10 kg bele moke 00, najfinejše
10 kg sladkorja kristal
10 kg riža Zlato Zrno
1 kg rozin (grških sultan)
2 kg olivnega olja
½ kg finih bonbonov
600 g finih keksov
34.10 kg \$30.00

PAKET št. 21:

10 kg bele moke 00, najfinejše
10 kg svinjske masti
10 kg riža Zlato Zrno
10 kg sladkorja kristal
40 kg \$37.00

PAKET št. 22:

3 kg olivnega olja
2 kg riža Splendor
2 kg svinjske masti
7 kg \$13.00

PAKET št. 23:

5 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
3 kg sladkorja v kockah
5 kg riža Splendor
½ kg finih keksov
½ kg finih bonbonov
½ kg indijskega čaja
½ kg popra v zrnju
18 kg \$34.00

PAKET št. 24:

3 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
3 kg riža Splendor
1 kg bele moke
1 kg makaronov
1 kg šunke (konzerva)
5 konzerv sardin v olju
17 kg \$28.00

PAKET št. 25:

1 kg kave Santos Prima
1 kg makaronov/špagetov
100 g čaja Ceylon
100 g popra v zrnju
100 g cimeta
2.30 kg \$7.00

PAKET št. 26:

5 kg kave Santos Prima
5 kg sladkorja v kockah
5 kg riža Zlato Zrno
5 kg makaronov/špagetov finih
½ kg čaja Ceylon
½ kg popra v zrnju
½ kg čokolade
20.75 kg \$34.00

PAKET št. 27:

25 kg bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
5 kg riža Carolina Ardizzone
5 kg makaronov/špagetov, finih
1 kg kave Santos Prima
46 kg \$35.00

PAKET št. 28:

10 kg bele moke 00
4 kg olivnega olja
5 kg sladkorja kristal
2 kg kave Santos Prima
21 kg \$28.00

PAKET št. 29:

1 kg kave Santos Prima
1 kg sladkorja kristal
1 kg riža Carolina
1 kg makaronov/špagetov
100 g popra v zrnju
4.10 kg \$7.00

ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W., 2025
Tel. 32-4806

ZAST. ZA QUEENSLAND:

Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152